

SAYI

5

KURUŞ
20

Rakı Tahir

KIZILAY

LÜKS KÖMÜRDEN

V A Z G E Ç İ N

LİNYİT KÖMÜRLERİ

===== de =====

ayni işi görür

Hem kesenize, hem yurda
hizmet etmiş olursunuz

Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi

Abone bedeli :

12 sayı : 2,50 Türk Lirası
6 sayı : 1,25 " "

Yazı işlerini idare eden
U. Neşriyat Müdürü
Mümtaz Faik FENİK

CUMHURİYET MATBAASI
İstanbul

Mayıs 1942**KIZILAY****Kuruş : 20****Sayı : 5**

Nücrat yerl : KIZILAY U. Merkezi - Ankara

Telefon : 5573 — Telgraf : Kızılay**Konuşma :****Tiyatro, Opera**

~~~~~ ve ~~~~~

Bir Yunan Trajedisi

Ankara'da yetişen Türk çocukları geçen aylarda Antigone trajedisi ile, Fidelyo operasını oynadılar. Bu, kültür tarihimizde sayılı hâdiselerden biri olarak kalacaktır. Biz, kırkını aşanlar, Antigone'a, Manakyan ve Fidelyo'ya, Leblebici Horhor sahnesinden geliyoruz.

13 yaşlarında «Rehberi Tahsil» rüşdiyesinde iken, bir ramazan günü bütün talebeyi Kel Hasan tiyatrosuna götürmüşlerdi. Perde açılıp ışıklar kanto-cu Şamram'ın külçesi üstüne döküldüğü zaman, ne derin bir heyecana tutulmuş olduğumu hatırlarım. Antigone'ın Atina'da oynandığı devrin üstünden 24 asır, bizim bu sahnelerimizin üstünden ancak 24 yıl geçti.

Bu çocuklar bir Türk okulunda öğren-diler; ne trajedi, ne opera bizim malımız değildir. Oynayanlar için, sahne üstü henüz bir okul, seyirciler için de sahne karşısı yine bir okuldan ibarettir. Onlar gibi biz de öğreniyoruz. Bu öğrenme devrinin temelli, köklü, devamlı ve sağlam olması lâzımdır. 6 ayda öğrendiğini sanarak hocasız kalan «Dürbedayi», hâlâ yerinde saymaktadır.

Taklit ve model içinde iyi bir öğreniş devrinden sonra, musikili ve musikisiz sahnede biz de kendi benliğimizi ve öz-lüğümüzü bulacağız. Mevzuu ile, yazısı ile, musikisi ile millî olan operamızı yaşarken kendi sahnelerimizi alkışlıya-cağız. Fakat bunun bir milletin kültür hayatında «En güç» olan, «En geç

YAZAN ;

FALİH RIFKI ATAY

gelen» bahtiyarlık olduğunu hatırla-malıyız.

BU SAYIDA :

	Sayfa
Bir yılda Kızılay	2
Bir insaniyet vazifesi	6
Ahmed İHSAN	
Dünyada gençlik Kızılhaç	
Türkiyede gençlik Kızılay	
Kurumları	9
Kırkyıllık tiryakilikten	
sonra	11
Nüzhet BABA	
Bugünkü Japonya	13
Mümtaz Faik FENİK	
Refahin doğurduğu ihti-	
yaç	15
Kızılhaç dünyasında	16
İsveçte kış	19
Selim Sırrı TARCAN	
Londra hasta bakım ser-	
visinde çalışanlar	20
Gökten inen ay	21
Cahit UÇUK	
Bir Türk masalı : Tülin	
ile Doğan	21
Ş. TAYLAN	
Ölüm türküsü üzerinde	
düşünceler	27
Prof. Dr. Sadi IRMAK	
İpek çoraplar	30

**

Bize yalnız oyuncular şevk vermedi, Salonu dolduran halkın coşgunluğu, kendi artistleri ile gururlanışı, candan alâkası bu şevki arttırdı. Sanatkârı, sanatı seven ve anlıyan seyirci, bu seyirciyi de sahne sanatkârı yetiştirir. Sahne ve salon. Birbirimizi tamamlayarak, usanmaksızın, gevşemeksizin, öğrenme devrinin bütün zorluklarını seve seve benimsiyerek yolumuzda yürüye-lim.

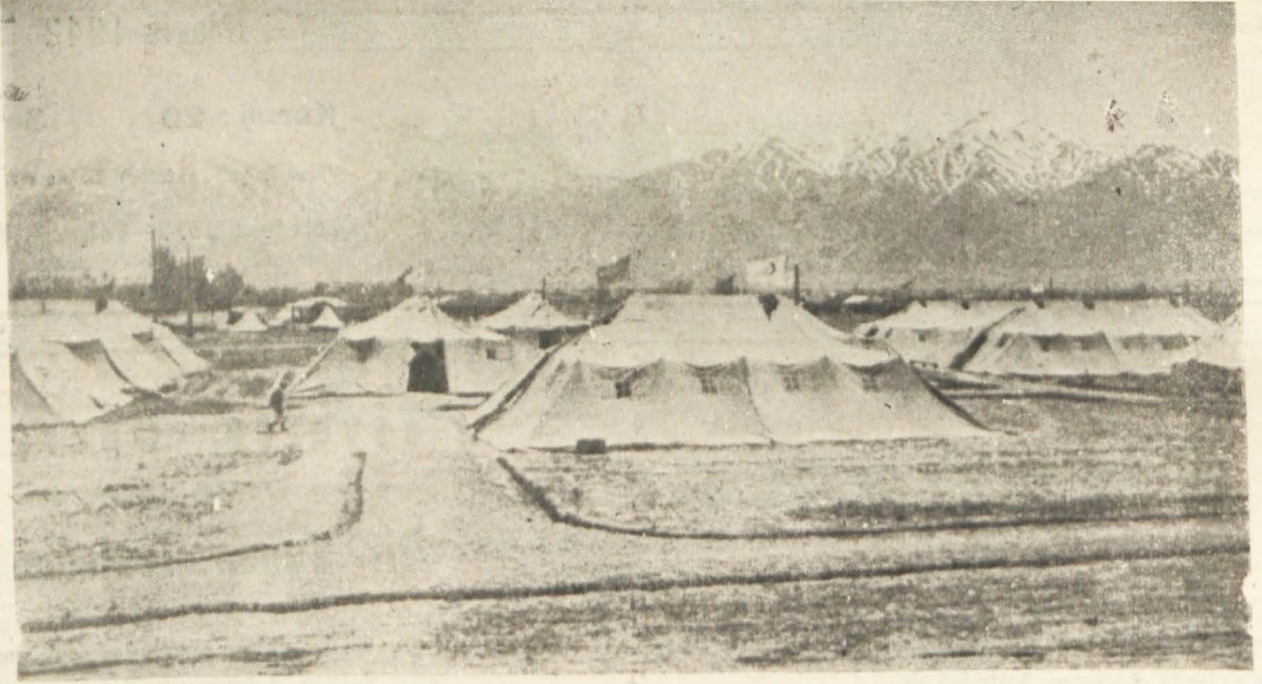
★

Bin Yunan çocuğu Kızılayın kucağına geliyor. Harbin sonuna kadar bu çocukları biz besleyeceğiz.

Hiçbir eski Yunan trajedisi, bu asil ve kahraman milletin bugünkü faciası ayarında bir şey yaratmamıştır. İlahlar, dünyanın hayranlığı karşısında, hürriyetleri için, bine birle karşı koyan bu ırkı nasıl bir imtihana çektiler? Bu kara baht, neden bu aydınlıklar âlemini böyle bir geceye boğdu?

Adam başına bir avuç çorba tayından olmamak için, ölen çocuğunu belediyeye haber vermiyen, bir hırsız malı gibi gizlice bahçeye kaçırıp gömen ve henüz çocuğunun ceset soğuşu ile titriyen elini onun sıcak çorba damlasına uzatan ananın hikâyesini dinliyen Türkler, bu bin çocuğa kendi evlâtları gibi bacaklardır. Bu bin çocuk, yaşadıkları kadar, Avrupa zulmünün müthiş hikâyesi yanında, Türk kalbinin şefkatini anlatacaktır.

Falîh Rifkî Atay

Erzinean felâketzedelerine yardım kucagını açan Kızılay, açıkta kalan vatandaşlarımız için çadırlar göndermişti..

Bir Yılda Kızılay

Kızılayın çalışmaları Türk milletinin şefkat ve âlicenaplığının bir aksidir

Kızılay'ın bir yıl içinde neler yapmış olduğunu tetkik etmek, yorgunluğa değer. Çünkü Kızıl bütün çalışmalarını bu büyük ve bu âsîl Türk milletinin geniş yardımlarına ve âlicenaplığına borçludur. Her felâket arkasından adı ortaya çıkan ve kol kol yardım dağıtan bir müessesenin sene sonu muhasebesi, aynı zamanda, memleketin yardımı ve şefkat ihtiyacı için de bir ölçü sayılabilir.

Öyle bir memleket ki, son bir kaç yıl içinde yerden ve gökten gelen tabiat felâketlerinin bir çoğıle yaralanmış ve sızı duymuştur. Güzel yurdumuzdaki kalkınmayı ve ilerlemeyi kıskanmış gibi tabiat, çeşit çeşit kılıklara girerek, kâh yer depremi, kâh sağnak ye kâh alev olarak cennet Anadolu'nun sevimli kasabalarını yer yer harabeye çevirdi ve masum yurttaşlara yer yer ölüm ve perişanlık getirdi.

Kızılay'ın bir yıllık çalışması, işte bütün bu acı hikâyelerin ardından uzanan şefkat elinin sardığı yaraların, kurtardığı canların ve yeniden tüttürdüğü ocakların muhasebesi demektir.

Biz, bu müessesenin kapanmış olan son malî yılını, 1 temmuz 1940 da başlayıp 1941 haziranı sonunda biten yılını ahyozuz.

Çalışma mevzuları:

Kızılay'ın çalışma mevzularını şöylece sıralamak mümkündür :

— Seferdeki vazifeleri yapabilmek için ihtiyat hastane kadrolarının - hazırlanması ve tamamlanması;

— Bu malzemeyi, hükümetin göstereceği yerde, hizmete hazır bir hale getirmek, toplamak;

— Barış zamanında, içtimai yardım vazifelerini yapmak;

— İhtiyaç ölçüsünde frengi ve sıtma ilâçları hazırlamak ;

— Kızılay müessese ve teşekküllerini, programları içinde, çalıştırmak...

Görülüyor ki, Kızılay, çalışmalarını yalnız bir iki saha üzerinde bırakmış değildir. Yukarıda saydığımız tabiat âfetlerinden zarar görenlere yardımdan başka, günün birinde doğuşmek zorunda kalması ihtimali karşısında Mehmetciğin yarasını saracak sargıları en münasip yerlerde depo etmek de onun vazifeleri arasındadır.

Aç ve yoksul yurttaş, Kızılay'ın devamlı şefkatinden istifade etmiştir. Bu da bir içtimai vazifedir ve son çalışma yılı içinde meselâ Karadeniz vilâyetlerinde mahsul az-

lığı yüzünden sıkıntıya uğramış olanlara Mısır dağıtılması gibi - memleketin iç sıkıntılarının her çeşidine, Kızılay, bir merhem ulaştırmaya çalışmıştır.

Büyük şehirlerde Kızılay aşhanelerindeki kazanların ateşi, bu müessesenin kucagı gibi, daima sıcaklığını muhafaza etmiştir. Kızılay aşhanelerinin manasını, yalnız, kendi imkânları içinde kursakları sıcak yemek yüzü görmeyen yoksullar anlıyabilirler.

Gençlik kolu, kendi sahasında, Türk çocuklarındaki iyilik duygusunu birbirleri için ve hepsinde memleket için canlandırmak ve teşkilâtlandırmak yolundaki vazifesine devam etmiştir.

Dilerseniz Kızılayın bir yılını, onun yaptığı işleri ögen kelimelerle değil, açık ve belîğ ifadeli rakamlardan takip edelim.

Zelzele felâketlerine uğrıyanlara yardım:

1939 daki Dikili zelzelesi için en büyük faaliyeti üzerine alan 1940 - 41 hesap yılı içinde bu felâketten zarar görenlere, yiyecek ve giyecek temini ve başka ihtiyaçları için, yapılan yardımın yekûnu 142.058 lira olmuştur.

Fakat yalnız o yılın değil, çok uzun yıl-

lardanberi Anadolunun en büyük felâketi sayılan şark zelzelesi için Kızılay'ın gayreti en yüksek haddini bulmuştur. Acısı hâlâ yüreklerimizi sızlatan bu korkunç felâket karşısında Kızılay, yavrusunu kaybeden bir ana kalbi gibi titremiş ve yapabileceği her şeyi yapmağa çalışmıştır. Zelzeleyi takip eden yıllarda da, bu yardım, harabeye dönen Erzincan'ın ve öteki köy ve kasabalarımızın yeniden kurulmaları içinde devam etmiştir.

Kızılay cemiyeti, bu hesap devresi içinde Erzincan'ın kurulmasına başlanmış olan barakalar için cam, çivi v.s. gibi malzeme ve 41.094.639 metre küp gereste ve tomruk temin etmiştir.

Yine yalnız bu hesap yılı içinde şark zelzele felâketzedelerine nakdî yardım olarak 2.500.000 lirası devletten ve 238.638.50 lirası diğer müesseseler ve şahıslar tarafından olmak üzere 2.738.683,50 lira bağış toplanmıştır.

Şark zelzelesi için bu devrede yapılmış olan nakdî yardımın yekûnu 3.822.121 lira-dır.

Kırşehir zelzelesi için 939 da başlanıp inşası bu devreye geçen barakalarla felâketzedelerin başka ihtiyaçları için yapılan yardım yekûnu 5.944.04 liradır.

Seylâp felâketine uğrıyanlara yardım:

Son yıllarda memlekete büyük zararlar getiren seylâp felâketleri karşısında da Kızılay, en çabuk ve en faydalı yardımlara koşmuş ve ızdıraplarını dindirmeye çalışmıştır.

Amasya, Tokat, Samsun, Çarşamba ve havalisinin güzel ve münbit topraklarını uzun müddet su altında bırakan büyük seylâp sonunda, mahsulleri hasara uğrıyan ve zarar görenlere, Bursa - Karacabey - Mustafa Kemal Paşa bölgesi seylâbından zarar görenlere, mahallî Kızılay şubelerinin yaptıkları yardımlara ilâve olarak ikişer bin lira dağıtılmıştır.

Aynı mevsim içinde Denizlinin Çivril kazası ve mülhakatında vukua gelen seylâp-tan zarar görenlere - yine mahallî Kızılay'ın

Kızılay, Edirne su baskınında yiyeceksiz kalanlara yardım ediyor..

yardımlarından başka - 1.178,76 lira, Denizli vilâyeti kazalarındaki başka bir seylâptan müteessir olanlara - işeleri Kızılayca temin edildikten başka - yardım olarak 1.551,35 lira gönderilmiştir.

1940 sonesrininin 11 inci günü Edirne ve havalisinde yağan şiddetli yağmurlar neticesinde Tunca ve Meriç nehirlerinin taşması dolayısıyla husule gelen seylâptan zarar görenlere 20.194,06 lira para yardımı yapılmış ve bundan başka manto, entari, çorap, gömlek, ayakkabı, battaniye gibi eşyadan, 1940 parça giyecek yollanmıştır.

1941 yılında Eskişehirde Porsuk çayının taşmasından zarar görenlere, ora Kızılay'ının yardımlarından başka 200 lira para gönderilmiştir.

Karı ve yağmuru çok bol olan bu mevsim içinde yurdun hemen her tarafında seylâp hâdiseleri görülmüş ve mahallî Kızılay şubeleri, kudretleri yettiği kadar yardım yaparak, zararları kısmen olsun hafifletmeğe çalışmışlardır.

Bu felâketlerden zarar görenlere merkezden de yardım yapılmış, Hataylılara 4057, Manisalılara 500, Menemenlilere 1500, M. Kemal Paşa'lılara 35.000, Perteklilere 500, Samsunlulara 450, Sasunlulara 1008,7, Ür-

küblülere 4940, Yüksekova'lılara 140 lira para yardımı yapılmıştır.

Heyelandan zarar görenlere yardımlar:

Aynı yıl ve sonrasında, memleketin bir çok yerlerinde heyelanlar da görülmüştür. Dağlar, tepeler yer yer kaymış, kimi yerde köyleri toprak altına alarak yurttaşları evsiz ocaksız bırakmış, kimi yerde münbit araziye basmıştır.

Kızılay buralara da koşmuş, mahallî teşkilâtı derhal harekete gelmiş ve mümkün olan her şey yapılmıştır.

Bu arada Balıkesirin Korukurt köyünde, şiddetli yağmurlar yüzünden vukua gelen heyelandan müteessir olanlara, oraca yapılan yardımdan başka mahallî merkezden 750, Bingöl'ün Ekrek köyündeki heyelandan zarar görenlere 1000, Çankırının Aksekü heyelandan müteessir olanlara 1000, yine Çankırının Sarıkaya köyünde heyelandan zarar görenlere 3000, Erzurum heyelandan zarar görenlere 918,95, Gordes heyelandan müteessir olanlara 1000, Tekirdağ heyelandan müteessir olanlara 1250 ve Yusufeli heyelanına uğrıyanlara 200 lira gönderilmiş, ayrıca buralarda açıkta kalan yurttaşlara çadır ve yıkılan evlerin yeniden kurulması için malzeme yollanmıştır.

Yangın felâketleri karşısında Kızılay:

1940 - 41 yılında memleketimizde yer yer yangın felâketleri de olmuş ve yüzlerce yurttaş açıkta kalmıştır.

Kızılay'ın, yangından zarar görenler ve yangın yerlerindeki şubelerinin yaptıkları acil yardımlardan başka olarak, yolladığı para ve malzemeyi de sırasile yazıyoruz.

Kızılay merkezi, Beypazarlılara 152,20, Çankırının Yapraklı kazası halkına 2000, Ovacıklılara 340, Yeniceköylülere 500, Simavlılara 3.001,064, Şavşatlılara 1008,12, Ermeneklilere 300, Kozanlılara 200 liralık para yardımı yapmıştır.

Bunlar, yukarıda da dediğimiz gibi Ankaranın yardımlarıdır.

Görülüyor ki bu devrede merkez ve şubeler geçen yıllardan çok daha geniş ölçüde felâketlerle mücadele etmişlerdir. Yar-

Kızılay tarafından Yunanistandaki yoksullara gönderilen erzak, vapura yükleniyor..

Kızılay, yoksul Türk yavrularına elbise, ayakkabı vesaire dağıtarak bunları sevindirmektedir.

dımın mahalli yekûnu 35 bin küsur lirayı bulmuştur.

Yiyecek sıkıntısı çekenlere yardım:

Ancak Kızılay'ın yardımları yalnız bu çeşit âfetlerden zarar görenlere inhisar etmemiş, havaların fena gitmesi, mahsulün az olması yüzünden yiyecek sıkıntısı çekenlere de bu şefkatli yardım eli uzanmaktan geri durmamıştır.

Bu arada, Karadeniz vilâyetlerinde yardıma muhtaç olanlara ayırdığı 7000 kilo mısır dağıtılmıştır.

Bundan başka mahalli merkeze başvuran yoksul ve fakir yurttaşlara para, yiyecek ve giyecek olarak 4900 liralık yardım yapılmış, yurdun muhtelif yerlerinden şubelere veya merkeze başvuran ve felâketlerde âzalarını kaybeden 11 erkek ve 1 kadına 12 sun'î ayak yaptırılmış, veremlilere 1082 liralık ve gıdasız çocuklara 27.212 küsur liralık yardım yapılmıştır.

Millî Müdafaa ihtiyaçları ve Kızılay:

Ordumuzun kahraman erlerine, hizmet vazifelerini bütün varlıklarile benimsiyen Türk halkının gür bağışını toplamak ve sahiplerine ulaştırmak, Kızılay için ayrıca şerefli bir vazife olmuştur.

Kızılay Cemiyeti Umumi Merkezi ve yurda dağılmış olan teşkilâtı vasıtasile bu devrede kahraman erlerimiz için 894.384,95 lira değerinde armağan toplanmıştır. Yün fanila, kazak, çorap, eldiven, pamuklu iplik

ve muhtelif çamaşır olmak üzere erlerimizin işine yarıyacak bu armağanlık eşyanın yekûnu, 1.173.945 parçayı bulmuştur. Ayrıca temin edilen 160.175,25 lira para bağışı ile de kışlık eşya yaptırılmak suretile ordu için temin edilen bağış yekûnu 1.005.254 lirayı bulmuştur. Cemiyet ayrıca kendi teşebbüsile 115.000 harp paketi yaptırmış ve ordu emrine vermiştir.

Cemiyetin muhtelif teşekkülleri:

Kızılay Ankara Merkezine bağlı şefkat yurdu bu devreyi çok semereli bir çalışma ile bitirmiş, burada 64 talebenin bütün ihtiyaçlarını temin ettikten başka 573 erkek talebeye de gıda temin etmiştir. Yurdun aşhanesinde 285 fakire sıcak yemek verilmiş, kliniğinde tedavi edilen hasta sayısı 2000 e yaklaşmış, bunlardan bir kısmının hastahanelere yatırılması ve mühim bir kısmının da ilaçları temin olunmuştur.

Bu yurt, Ankara Merkezinin eseri olmakla beraber, umumî merkezin de yardımını görmektedir.

İçtimai âfetleri önlemek ve korunma tedbirlerini halka öğretmek için bir yıl önce açılmış bulunan İzmirdeki sağlık müzesinin eksikleri, bu devre içinde 40.151 lira harcanarak tamamlanmıştır.

Yurdumuza sığınanlara ve esirlere yardımlar:

Kızılay, büyük bir insanlık duygusu ile, son cihan harbinin felâket içinde bıraktığı insanlara, gücünün yettiği yardımı yapmaktan geri durmamıştır.

Bu arada Alman - Yunan harbi sırasında yurdumuza sığınan ve yerleştirilenlere 1000 takım çamaşır, 1000 çift çorap, 500 çift ayakkabı ve 700 battaniye gönderilmiştir. Bundan başka Urugvay bandıralı kayıkla memleketimize sığınan 120 kişiye de İstanbul şubesinde âcil yardımlar yapılmıştır.

Esirlere yardım işi de oldukça kesif olmuş, harp eden milletler nezdindeki İngiliz, Fransız, Polonya, Belçika, Norveç ve Bulgar esirlerine 13.692 adet giyecek ve yiyecek paketi, beynelmilel posta hükümlerinden faydalanarak yollanmıştır. Bunlardan başka son harplerde memleketlerinin istilası yüzünden Fransaya sığınan kadın ve çocuklara dağılmak üzere cemiyet tarafından 9632 lira harcanarak 7000 kilo fındık içi, 15.000 kilo üzüm de beynelmilel Kızılhaç birliği emrine yollanmıştır.

Yunan Kızılhaçına ise 10.000 tatanoz, 1000 kongren seromu, 10.000 kilo gazlı bez, 1000 kilo hidrofil pamuk, 3.000 metre kare gazlı beş ve 3.000 battaniye ile 6 hasta otomobil yollanmak suretile 44.578 lira yardım yapılmıştır.

Rumanyada vukua gelen zelzeleden zarar görenlere dağıtılmak üzere 5079 kilo pamuk, Rodosta gıdasızlık yüzünden bazı hastalıklar görülmeye başlanması üzerine Rodos Kızılhaçı emrine 5840 kilo piring, 2200 kilo zeytinyağı, 1500 kilo şeker ve 1641 kilo et yollanmıştır.

Londrada Kızılhaç teşekküllerine yardımcı olarak kurulan gönüllü kadın müdafaa teşkilâtı emrine verilen 300 kilo saleple bin İngiliz lirası, Bulgaristan, Ru-

manya ve Yugoslavyadan gelen 1574 göçmene verilen 78.762 öğün yemek ve yol-lukları bu yardımlardan ayrıdır.

Teşkilât ve müesseselerin çalışmaları:

Cemiyetin teşkilât ve müesseseleri, şimdiye kadar olduğu gibi bu devre içinde de, bir saat gibi intizamla vazifelerini görmeğe devam etmişlerdir.

Cemiyet çalışmalarının ağırlık merkezi olan umumî merkez ambarları, bir yandan zelzele ve çeşit çeşit âfetler dolayısıyla lüzumlu eşyayı tedarik etmek ve dağıtmak, bir taraftan da harp hastahaneleri levazımını hazırlayarak Milli Müdafaa Vekâletinin lüzum gösterdiği yerlere yollamak işleriyle çalışmıştır. Bu devre içinde mahalli merkez ambarlarına 22,491 sandık ve balye eşya girmiş ve 13,583 sandık ve balye eşya muhtelif yerlere sevkolunmuştur.

Cemiyet ihtiyaçlarını İstanbul piyasasından temin ve monopoli cemiyete verilmiş oyun kâğıdı, frengi ve sıtma ilaçlarının satışı maksadile kurulmuş olan İstanbul deposu, son dünya harbinin doğurduğu bütün güçlüklerle rağmen bu ihtiyaçları temin etmiştir. Bu devre içinde 104.699 deste oyun kâğıdı satın alınmış, 179.245 deste satılmış, inhisar resmi ile satış tutarı 300 bin liraya yaklaşmıştır. Bunun safi geliri 131 bin liraya yakındır.

Bu devrede yabancı memleketlere ismarlanıp getirilen 2.430.436 lira kıymetindeki sıtma ve frengi ilaçları tamamen satılmış, masraflar çıkarıldıktan sonra 292 küsur bin lira cemiyete safi gelir kalmıştır ki bu rakam bir yıl önceye göre 90.808 lira fazlalığı ifade eder.

Kinin emlâhile müstakları da diğer müstahzarat ve ilaçlar da ihtiyaç ölçüsünde fabrikalardan temin olunmuştur. İhtiyaçların temininden sonra yeni yıla 602.538 lira kıymetinde kinin devrolunmuştur.

Yurtta mevcudu bitmiş olup yurttaşların sağlığı ile ilgili bulunan ensülün ve santonin de hükûmetin tensibile cemiyet tarafından getirilmiş ve 27.104 şişe ensülünle 32 kilo santonin satıldıktan başka, 1940-41 yılına 9180 şişe ensülün ve 18 kilo santonin devrolunmuştur. Bunlardan kalan safi kâr da 6357 liradır.

İstanbul deposu ve teşkilâtı vasıtasile bu hesap devresi içinde, 536.816 şişe maden suyu satılmış, sirkeci aşevi göçmen ve mültecilere sıcak yemek dağıtmağa devam etmiş, memleketin pasif korunma ihtiyacı göz önünde tutularak Avrupadan getirilmiş olan maskeler bu depodan halkın ihtiyacına arz olunmuştur.

Bu yıl içinde, muhtelif çalışma sahalarından, İstanbul deposunun temin ettiği safi gelirin yekûnu 430.007 lirayı bulmuştur.

Cemiyet İstanbul şubesi, fakir talebeye yardım çalışmasına bu devre içinde de büyük ehemmiyet vermiştir. İstanbulun muhtelif semtlerindeki 7 Kızılay şubesi müstakil olarak 1195 çocuğa, dört şubede müstakilen 6644 çocuğa bakmışlar, ayrıca 100 çocuğa yardım etmişlerdir.

Kızılay'ın şefkatli hemşireleri bir geçit resminde..

Kızılay İstanbul mümessilliği tarafından idare edilen sanat evinde 163 kimsesiz, dul ve fakir kadın iş bulmak suretile nafakalanmıştır. Bu yıl daha çok cemiyet işleri için çalıştırılan bu sanat evi, 20,783 ü askere kıy-lık pamuklu olmak üzere, yekûnu 61.259 parçayı bulan muhtelif eşya yapmıştır.

İstanbul mümessilliği orduya kışlık armağan toplama işlerini de muvaffakiyet görmüş ve 20514 parça eşya toplayarak Milli Müdafaa Vekillığının gösterdiği yere teslim etmiştir.

Yine İstanbul mümessilliği harp esirleri ve mültecileri yardım işle de meşgul olarak Almanyada gözaltı edilen İngiliz, Fransız, Polonyalı ve Belçikalı esirler için 6573 koli hazırlamış ve yollamıştır.

Cemiyetin İstanbuldaki «Hastabakıcı hemşireler okulunun» faaliyeti de geçen yıllara nisbette çok verimlidir. 1925 yıldanberi verdiği mezunların sayısı 351 i bulan okulun ilk sınıfına bu sene, 8 fazlasile 31 talebe alınmış ve mevcut 71 i çıkmıştır. Tedriş heyeti kadrosu genişletilen, bir pavyon ilâve edilen, tatbikat sahası genişletilen ve fennin günden güne ilerleyen tekniğini takip eden okul büyük bir intizam ve ciddiyetle çalışmalarına devam etmektedir.

Diğer taraftan bu yıl Üniversite ile anlaşarak tıp talebesi için bir gönüllü hastabakıcı kursu açılmış ve kursa 74 talebe işti-rak etmiştir.

Cemiyet, yurdun her tarafında bu kursların açılmasına önayak olmuş ve başta Ankara olmak üzere birçok yerlerde pek muvaffakiyetli neticeler almıştır.

İnsani olduğu kadar, güç olan hastabakıcılık mesleğine girenlerin bu sahada emniyet ve itimatla çalışabilmelerini temin için koruyucu bir teşekküle ihtiyaç duyan Kızılay Cemiyeti bu maksatla memleketimizde de 932 yılında bir yurd vücade getirmiş bulunuyordu. Yurdun faal âza sayısı bugün, 194 ü bulmuştur.

Ordunun ihtiyaçlarını karşılamak üzere devletçe yapılan, imtiyaz ve inhisarı cemiyetimize verilmiş olan zehirli gazlardan korunma maskesi yapan gaz maske fabrikası bu devrede yedinci çalışma yılını idrak etmiş bulunmaktadır.

Fabrika bu yıl içinde de çeşitli pasif korunma cihazları yapmakla meşgul olmuş, 800 işçi çalıştırmıştır. Fabrika bunlardan başka, çadır direği, kinin kutusu, saç boru ve dolap gibi eşya yapmıştır.

Fabrikanın dikiş atelyelerinde de (1530) dan fazla iş yapılmıştır.

Fabrika bir iş ocağı olmakla kalmamış, sosyal teşkilâtına da büyük ehemmiyet vermiştir. Bu maksatla işçilerin küçük yavruları için kreşler ve beden terbiyesi kanununa göre gençlik teşekkülleri vücade getirilmiştir.

16 belediye veya imtiyazı cemiyetin uhdesinde bulunan Karahisar maden suyu, modern ve fennî âletlerle teçhiz edilmiş ve pi-yasa taleplerini tamamen karşılamıştır.

Bu hesap yılı içinde Karahisar maden suyu müessesesinden muhtelif boyda 1.902.050 şişe su satılmıştır.

İç teşkilâtın çalışmaları:

Kızılay Umumi Merkezinin iç teşkilâtı da, mevzuatı dairesinde işlerine intizamla devam etmişlerdir. Kızılay müfettişleri, cemiyet, merkez ve şubelerinin idari ve mali teftiş işleriyle meşgul olmakla beraber, geniş çalışmaları bu yıla yükleyen seylâp, zelzele, yangın gibi hâdiselerde de vazife almışlardır.

Müfettişler bu yıl içinde 128 merkez ve şubeyi teftiş etmişlerdir.

Merkez ve şubeler bu yıl da savaş ve barış zamanlarında kendilerine düşen vazifeleri şimdiye kadar olduğu gibi muvaffakiyetle başarmışlar, ayrıca temin ettikleri gelirleri umumi merkeze göndermek suretile de umumi merkezin yardım bütçesini kuvvetlendirmişlerdir.

İtiraf etmek lâzımdır ki dünya buhranı, her sahada olduğu gibi Kızılay çalışmalarında da bir sürü zorluklar doğurmuştur. Buna rağmen elde edilen verimli netice cidden övülmeğe layıktır.

Kızılay Cemiyeti neşriyat ve propaganda kolile, yurt içinde, yurt dışındaki felâketlerden ıztırap çekenlere yaptığı yardımları «Kızılay Mecmuası» vasıtasile okuyucularına bildirmiş ve zehirli gazların yakıcı, öldürücü (Devamı 8 inci sayfada)

İzmirde İngiliz ve İtalyan malûl esirleri değiştirildi

Sulhte ve harpte bütün felaketzedelerin yardımlarına koşan Kızılay ve Kızılhaçın esirlerin değiştirilmesinde vasıta olması, bütün dünyada hayranlık ve şükranla karşılanmıştır

Kızılay ve Kızılhaç, sulhte ve harpte, bütün felâketzedelere şefkat kucağını açan, onların derdlerini ve elemelerini azaltmağa uğraşan müesseselerdir.

Barış yıllarında vukua gelen, yangın, seylâp, zelzele ve her türlü âfetlerde, zarara uğriyanların ilk defa imdadına koşan bu hayır müesseseleridir.

Evsiz kalanlara barınacak çadır, aç kalanlara sıcak çorba, yaralılara ilaç veren, göz yaşlarını dindiren Kızılay, harp zamanında, daha büyük ve daha insani hizmetler ifasına koştaktadır. Dünya, bir ateş ve kan tufanı içinde çalkanırken bu ay içinde, İzmirde İn-

giliz ve İtalyan hasta ve malûl esirlerinin değiştirilmesini temin eden bu şefkat müesseselerinin kutlu hizmeti, bütün insanlık âleminde derin bir şükranla karşılanmıştır.

Memleketimizin bu insani hizmete sahne ve Kızılay teşkilâtımızın bu işe vasıta olması ve muharipler arasındaki binbir ızdıraptan ve lev ufak bir kısmının teskin edilebilmiş bulunması iftihar edilecek bir şeydir.

Esirleri değiştirme nasıl oldu?

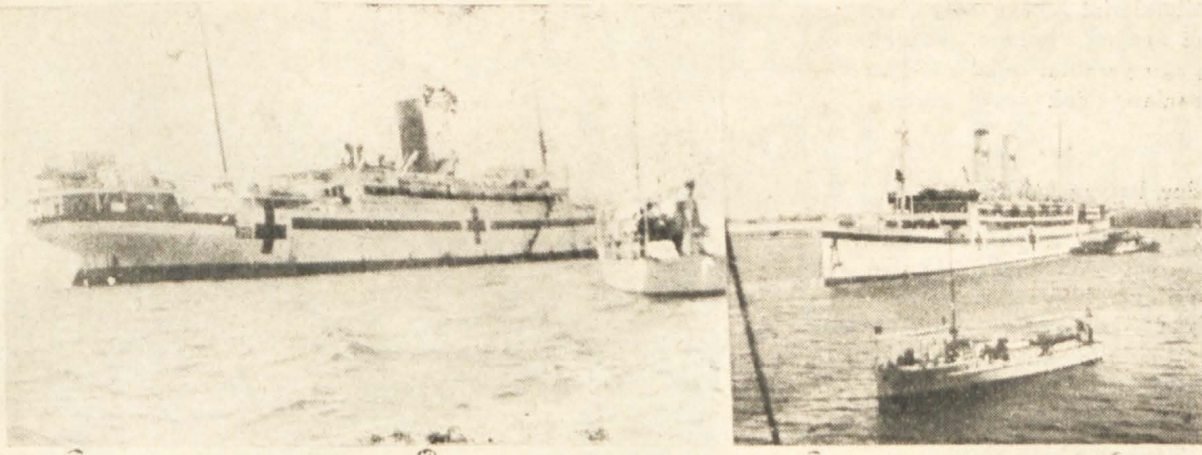
Uzun zamandanberi ilk aydın ve son esaret gecelerini geçiren esirleri nakledecek olan vasıtalar, Devlet Deniz-

yollarının Bayraklı vapuru, iki büyük sal, romorkörler, motörler, bu harp bedbahtlarını yurtlarının birer parçası olan kendi gemilerine götürmek için hareket etmiş ve hazırlanmıştı.

Mübadele işini idare eden garnizon komutanı general Hakkı Akoğuz adına, gemileri muayyen noktadan alıp İzmir'e getiren ve gene muayyen noktaya kadar uğurlıyacak ve burada da mübadelenin fiili tatbikatını idare edecek olan İzmir mayn grubu komutanı yarbay Cevdet Ulutanrı'nın riyasetinde uyanık komutanı deniz binbaşısı Refet Arnom, mülhak deniz binbaşısı

Mübadele edilecek esirler, hastahane gemisinin güvertesinde kendi gemilerine nakledilmek sırasını bekliyorlar.

İngiliz ve İtalyan hastahane gemileri İzmir limanında..

Bahaettin Engin, deniz üstteğmenleri Mahmut Eraz ve Ekmel Kulen'den mürekkep askeri heyet ile beynelmilel Kızılhaç'ın Ankara delegesi Dr. Courvoisier ve Kızılay İzmir merkezi âzasından beynelmilel Kızılhaç mümessillerine mihmandarlık eden doktor Bayan Saadet Kâğıtçılar mübadelenin evvelâ yapılacağı Llandovericastle İngiliz hastahane gemisine çıktılar ve İngiliz sıhhi heyeti tarafından karşılandılar, mübadele hemen başladı. Geminin iskele merdiveni başında bir masa konulmuştu. Bu masada İngiliz hastahane gemisinde beynelmilel Kızılhaç mümessili olarak bulunan ve Kahireden gelen İsviçreli doktor Cisчер ile bir İngiliz doktoru oturmuşlardı.

İngiliz sıhhiye erleri, hepsinin göğsünde isim ve esaret numarası yazılı birer kart bulunan İtalyan esirlerini sıraya koymuşlardı. Bir diğer İngiliz doktoru, esirin göğsündeki kartı keserek doktor Vischere veriyor, o da esirin ismini okuyordu. Adı okunan esir masanın önüne gelerek kendisi olduğunu söylüyor ve sonra merdivenlerden inerek sakin ve mesut Bayraklı vapuruna atlıyordu. İtalyanlar çok memnun görünüyorlar. Yolda kendilerine fevkalâde iyi bakıldığını, çok güzel muamele gördüklerini ve bu sabah vaktin çok erken olmasına rağmen kahvaltılarını verilerek yola çıkarıldıklarını söylüyorlardı. Bir kısmı faşist usulü ile selâm vererek ayrılıyor, bir kısmı askeri selâm veriyor, diğer bazıları da ismi okunup masanın önüne varır varmaz her şeyi unutarak kendini merdivenlerden aşağı atıyordu.

İlk katile

İlk katile olarak Bayraklı vapuruna dört yüz İtalyan indirildi. Ve Bayraklı tam sekizi on beş gece İngiliz

hastane gemisinin bordasından ayrıldı. Bayraklı ayrılırken İtalyanlar faşist marşı söylemeye başladılar ve İtalyan hastahane gemisi Gradisca'ya yaklaşınca gerek Bayraklıda bulunanlardan, hastahane gemisinden karşılıklı «Duçe, Duçe, Mussolini, Mussolini» avazları yükseldi. İtalyan gemisinin güvertesinde bulunan ve ekseriyeti kolsuz, ayaksız yaralılar teşkil eden İngilizler bu sahneyi büyük bir soğukkanlılıkla ve gülererek seyrediyorlardı.

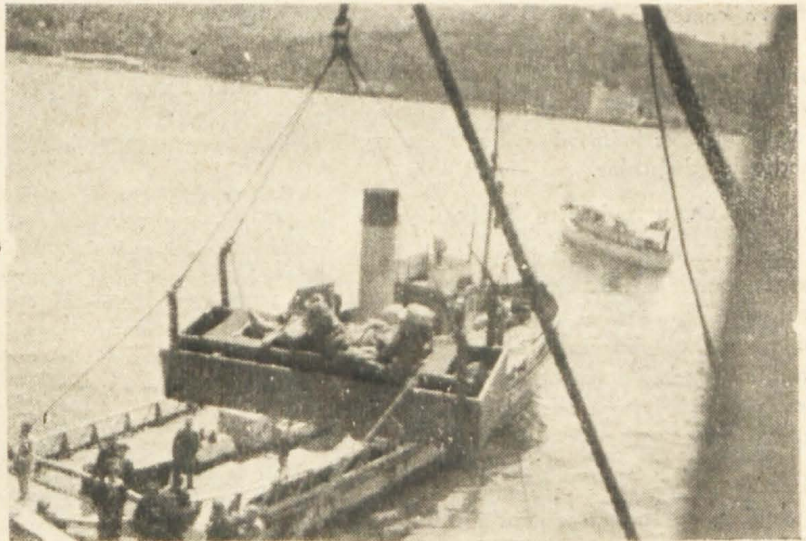
Mübadelenin tam muayyen saatte başlaması vesaitin o saatte emre âmade ve heyetimizin hazır olması, İngilizleri çok memnun etti. Hastahane başhekimî yarbay Heiron, Türk askeri makamlarının büyük yardımından çok minnettar olduklarını ve gördükleri intizam ve mükemmeliyetin fevkalâde bulunduğunu kaydeyledi ve teşekkürlerinin generale iblâğını Türk Heyeti Reisinden rica etti.

İngiliz esirleri, İtalyan hastahane ge-

misinde bulunan beynelmilel Kızılhaç delegesi İsviçreli doktor Adolph Peraut'nun nezareti altında sükûn ile Bayraklı vapuruna bindiler. Esirler, Baylaşırken milli şarkılar söyleyerek gemilerini selâmladılar. Gemideki İngilizler de arkadaşlarını Hurra sesleriyle karşıladılar ve kendilerine İngiliz sigaraları attılar. Harp malûlleri bunları hemen yakıtılar ve büyük bir heyecanla içerek ağır ağır gemilerine çıktılar ve büyük bir samimiyet ve iştiaqla karşılandılar.

İngilizlerden Libya harplerinde esir düşmüş ve bir bacağı kaybetmiş olan bir yarbay, bir hücum arabası kıtasına kumanda ederken yaralanarak esir düştüğünü, Bari'den üç gün evvel hareket ettiklerini, gemide iyi bakıldıklarını ve konforun mükemmel olduğunu, vatana dönmekten çok sevindiklerini söylüyordu.

İngilizler, bir senedir İngiliz sigarası içmediklerini, Noel gecesi hep bir ara-

Ma'ûl esirler, hususi sandıklar içinde vinçle vapurdan romorköre alınıyor..

da ancak bir şişe viski bulup birer yudum tatabildiklerini hikâye ediyorlar. Ekseriyetini ayağını, kolunu, gözünü kaybetmiş ağır yaralıları teşkil eden bu harp kurbanları, çok neşeli görünüyordular.

Son İtalyan kafilesi

İngiliz kafilesinin gemilerine nakli saat onu on geçte son buldu. Ondan sonra hepsi yaralı ve hasta olan son İtalyan kafilesinin Bayraklı vapuruna bindirilmesine başlandı. Bunların içinde harp fecayitinden aklını kaybetmiş, sarsak olmuş bir kaç malûl ve birçok sakatlar vardı.

En nihayet sıhhi vaziyetleri en ağır olan 37 malûl esir hususî bir sandık içine konularak vinçle büyük sal'a indirilmeye başlandı, bu tertip her iki dakikada iki hastanın naklini temin ediyordu. İngilizler bu sakatlara büyük bir şefkat gösteriyorlar ve kendilerinin en ufak şekilde incinmesine meydan vermiyecek bir itina ile hareket ediyorlardı. Daha dün dünyanın hiç bir zaman görmediği bir cidal içinde birbirleriyle boğuşan bu adamların, Kızılhaç'ın ulvi himayesi altında yaptıkları bu müşfik yardım hakikaten göz yaşartacak bir manzara teşkil ediyordu.

Son malûl

Son İtalyan malûlü de saat on ikiyi kırk beş geçte İngiliz gemisinden indirilmiş bulunuyordu. Bu suretle iki taraftan 1.048 kişinin vatanlarına iadesi tam beş saat kırk beş dakikada ikmal edilmiş oldu.

İzmirdeki İtalyan konsolosu İngiliz kafilesi ayrıldıktan 20 dakika sonra, yani 10.30 da Gradisca'ya gelerek esirleri ziyaret etti, hatırlarını sordu ve kendilerine hediyeler verdi.

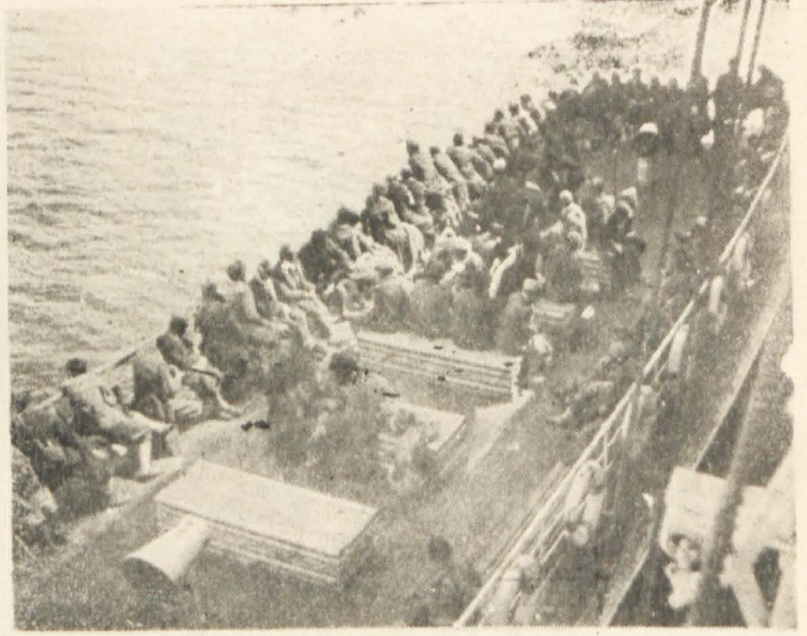
Son İtalyan esirinin ayrılmasından bir dakika sonra da, İngiliz konsolosu ve refikası Llandovery-Castle'a gelerek ziyaret ve istifsarda bulundular ve hediyeler dağıttılar.

Kızılhayın malûllere hediyesi

Saat 12.30 da Kızılhay namına bir heyet gemilere giderek her iki gemide bulunan beynelmîlel Kızılhaç mümes-sillerine Kızılhay'ın malûl ve esirlere dağıtılmak üzere hazırladığı hediyeleri tevdi ve bunların esirlere tevziini rica etti.

Beynelmîlel Kızılhaçın teşekkürü

İngiliz ve İtalyan esirlerinin mübadelesi bittikten sonra beynelmîlel Kızılhaç delegesi Kruvazye beraberinde aynı komitenin İngiliz gemisindeki de-

Bedbaht harp malûlleri hastahane gemisinin güvertesinde

legesi Dr. Vicher ve İtalyan gemisindeki delegesi Adolph Peratu olduğu halde hükûmet konağına gelerek Vali Fuat Tuksal'ı ziyaret etmişler, gördük-

leri iyi kabulden ve kendilerine gösterilen yardım ve kolaylıklardan dolayı derin teşekkürlerini bildirmişlerdir.

Ahmet İhsan

Bir yılda Kızılhay

(Baş tarafı 5 inci sayfada)

tesirlerinden korunmak hususunda yurttaşlara gereken faydalı bilgileri vermiştir. Mecmua aynı zamanda Kızılhay teşkilâtı çalışmalarını da en doğru bir şekilde aksettirmiştir.

Neşriyat ve propaganda kolu, Kızılhay sevgisini vatandaşlar arasında yaymak bu hayır ve şefkat müessesesine karşı gönüllerde yaşayan sevgiyi yardıma kalbetmek için bütün imkânları kullanmış ve vasıtalarından istifade etmiştir. Bu arada radyo konferansları tertip etmiş, bayramlarda çıkan Kızılhay gazeteleri bizzat cemiyetin organı olan mecmuası ile çok faydalı neşriyat yapmış ve yaptırmıştır.

Kızılhay gençlik teşkilâtı:

Kızılhay gençlik teşkilâtı bütün gençliğine rağmen, cemiyetin en faal ve verimli kollarından biri olmuştur. Türk çocuğunu ilk okul sırasında sinesine çeken ve onlardaki iyilik ve hayırseverlik duygusunu geliştiren ve Türk cemiyeti için faydalı kılan teşkilât dokuz yıldanberi Türkiyenin her tarafında tanınmış ve sevilmiş, her tahsil çağındaki çocuklar arasında sosyal yardım işleri, Kızılhay propagandası, zamanında toplantı ve müsamereler, sağlık işleri, okullar arası mektuplaşma ve albüm mübadelesi tertip edilmiş ve teşkilâtlandırılmıştır.

Gençlik derneği bu yıl kollarının sayısını 4726 ya çıkarmıştır. 20.000 üye ile çalışmaya başlayan gençlik şube ve kol teşki-

lâtında bir yıl önce 165 bin üye vardı, bu rakam 5000 fazlasıyla 170.000 e çıkarılmış ve bu üyeler cemiyet için propaganda kaynağı olmuştur. Cemiyet bastırdığı broşürlerle bu üyelerine çok faydalı olmaktadır.

Okulların tatil aylarında doktor nezareti altında memleketin muhtelif bölgelerinde çocuk sıhhat kampları kurulması cemiyet tarafından teşvik olunmuş ve bu kamplar çocukların sıhhati bakımından çok istifadeli olmuştur. Bilhassa İzmit ve muhtelif İstanbul kamplarıyla Bürüçet kampı hem çocuklarda tatlı hatıralar bırakarak, hem taşgınlıklarını arttırarak dağılmıştır.

Kurumun beynelmîlel temaslar, harp karışıklıkları yüzünden maalesef yalnız beynelmîlel merkez olan Ligue teşkilâtına inhisar etmiştir. Beynelmîlel Kızılhaç teşkilâtı, gençlik teşkilâtımızın çalışmalarını yakından takip etmiş ve alâkadar olmuştur.

Kurumun dernek ve kolları, bu hesap yılı için 34932 lira toplamış bunun yarısını merkeze yolluyarak, yarısını da mahallî ihtiyaçlarına harcamıştır.

Bütün bu rakamlar, bir ana kalbi kadar temiz ve şefkatli olan Kızılhay'ın bir yıl içinde neler yaptığını açık bir şekilde göstermesi bakımından çok mânâlıdır. Bu rakamlar bir şey daha ifade eder: O da, yaradılışında iyilik yapma duygusu pek kuvvetli olan Türk milletinin, bu insani teşekküle gösterdiği ciddi ve samimi yakınlıktır.

Dünyada Gençlik Kızılhaç Türkiyede Gençlik Kızılay KURUMLARI

Gençlik Kızılhaç kurumları okullardaki talebeler arasında şahsî teşebbüsün, karşılıklı yardım ve dayanışmanın, civanmertlik, başkalarına yardım dominelerinin, artmasına, temizlik ve sıhhat fikirlerinin yayılmasına en büyük hizmetleri yapmaktadır. Aşağıdaki yazıda okuyucularımız bizdeki gençlik Kızılay kurumunun bütün dünyada bir benzeri olan gençlik Kızılhaç kurumları hakkında salâhiyetli kimselerin yazılarını bulacaklardır.

Gençlik Kızılhaç Cemiyeti kurulduğu tarihtenberi hükûmet servislerinin yardımından istifade etmiştir. Bilhassa muhtelif memleketler millî terbiye nezaretleri gençliği resmen teşvik etmektedirler. Amelî sahada bu yardım bazı

haklar, muafiyetler verilmesi, nakdi teberruların tevdiği gibi işler yahut tedris ve talim heyetlerine gönderilen bazı tamimlerle tebarüz etmektedir.

Resmî şahsiyetlerin tavsiyelerini ihtiva eden bu tamimler gençlik Kızılhaç

hareketinin mekteplere nüfuz ve hulûlünü kolaylaştırmaktadır.

Talim heyetleri azaları nezdinde gençlik Kızılhaça yüksek bir mevki temine yardım eden bu teşviklerden bazıları aşağıda bahis mevzuu olacaktır.

Hereke kampının umumî görünüşü..

Hereke kampındaki yavrular deniz banyosu alıyorlar..

Belçika Maarif Nazınının öğretmen okulları direktörlerine, mektep müfettişlerine, mürebbilere öğütleri :

«Birçok defalar, mektep talebeleri arasında hıfzıssıhha alışmalarını, civanmertlik ve başkalarına yardım ve muhabbet duygularını arttırmıya çalışan gençlik Kızılhaç faaliyetini gösteren alâka üzerine talim heyetinin dikkatini çektim. Çocuğun talim ve terbiyesine bağlanan bu hareketi teşvike zamanımızın pek mühim meseleleri bize emretmektedir. İmdi gençlik Kızılhaç şubeleri lehine propagandayı ehemmiyetle arttırmak, tam bir randıman temin edecek surette mevcut şubelerin çalışmalarına önayak olmak ve bu alanda onları ikaz etmek gerektir. Az zamanda yeni şubelerin teşekkül ve teessüsleri için gençlik Kızılhaç şubelerinin gayesini, işlemlerini, teşekkülünü emrinizin altında bulunan personele hatırlatmanızı beklerim.»

***

Bulgar Kızılhaç Cemiyetinin ellinci yıldönümü münasebetile Bulgar Maarif Nezareti Umumî Kâtibinin demeci şudur:

«Bulgar mekteplerinde muallimlerin uyanık nazarları altında birçok teşekküller çalışmaktadır. Bu teşekküller, azalarının ahenkli inkişaflarına aynı zamanda memleketin maddî ve manevî ilerlemelerine mevzu teşkil etmektedir.»

Talebe teşekküllerinden biri gayelerinin yükselmesiyle temayüz etmektedir ki o da Gençlik Kızılhaç Cemiyetidir. Bu cemiyet, âzaları nezdinde en yüksek faziletleri inkişaf ettirmektedir. Onlarda hemcinsine karşı hürmet ve muhabbet beslemek ona yardım etmekten doğan neşe ve zevkten ibarettir.

Gençler daima mefkûre sahibidirler. Bunlar temiz işleri, çalışmalarını ifaya ve yükselmeye, kemale doğru yürümeğe susamışlar ve bu manevî temayülü Gençlik Kızılhaç Cemiyetinde bulmuşlardır.

Kızılhaçın 60.000 genç ve 200 bin delikanlıya varan âzasının çoluğu ise bu hakikati izaha kâfi gelmektedir. Bugün kutladığımız Kızılhaç Cemiyetinin ellinci yıldönümünde Bulgar gençliğin terbiye edenlere, bütün o manevî kıymetleri yaratanlara, onların telmizlerine Kızılhaçın faaliyetlerini gençliğin ve Bulgaristanın iyiliği için hitap ediyoruz.»

***

İtalya Maarif Nazırı her sene ilk okul ve orta okul müesseseleri direktörlerine, müfettişlerine gençlik Kızılhaç teşekkülünü tavsiye ederek bir tamim göndermektedir. Bu tamimlerin sonuncularından biri şöyle diyor:

«Son tedris senelerinde gençlik Kızılhaç müessesesine verilen ilerileme fırsatlarından dolayı iptidai ve tâli ted-

ris müesseselerini tebrik ve bu terakkî ve tekâmüle karşı idare ve talim heyetinin liyakatine borçlu olduğumuzu arz etmekle bahtıyarım. Sıhhi ve içtimai alanda takip olunan rejimin faaliyetini, mefhumunu karşılayan gençlik Kızılhaç Cemiyeti İtalyanın taze kuvvetleri tarafından sevilmesi ve ona müzaheret edilmelidir. Bu müessesenin bütün güzelliğini talebeye anlatmak için hulûl ve propaganda faaliyetinizin inkişafına sizler ve bütün muallimler çalışmakta devam ediniz.»

***

Fransa Maarif Nezareti Umumî Müfettişi mösyö Geudarme de Bevette'un mütaleası :

«Umumî müesseselerimize ekseriyetle isnat olunan hata ve kabahat çocuklarımızı âlim olarak yetiştirmek, onlara çok belki lüzumundan fazla çok şeyler öğretmek fakat kâfi derecede kalbi terbiye ve tenmiye ile kendimizi meşgul etmemek:

«Yalnız ilimden ne olur Genç yaşta vazife duygusundan o, mahrum edilir; iyilik mefhumu, özü ona nefhedilmez, ona diğerlerine karşı borçlu olduğu vecibelerin mânasını verecek olan ahlâkî inkişaf ve yükselme ile uğraşmazsa çocuğun ruhunda o ilim ne tesir yapar? İyiliğin özünü, ruhunu, vazife duygusunu anlamak için çocukların pek genç, pek taze olduklarını söyler-seniz büyük bir hataya düşmüş olursunuz.

Çocuklar muhayyelelerini kaybetmemişlerdir. Bilâkis onlar büyük heyecanlar, taşkınlıklar çağında bulunmakta ve olgun çağdaki insanlarda benzeri olmayan ihtiyarı âteşin hamleleri yapmak kabiliyetindedirler.

«Şu halde Gençlik Kızılhaç çocuklara beyhude hitap edilmeyen ahlâkî terbiyenin bir eseri, bir ifadesidir. Kim-

(Devamı 28 inci sayfada)

Florya talebe kampından bir görünüş

KIRK YILLIK TIRYAKILIKTEN

SONRA SİGARA

İÇME MEĞE BAŞLIYAN BİR ADAM ANLATIYOR

Yazan: Nüzhet Baba

Sigarayı bırakmak epiyce güçtür. Bundan dolayı bir muvaffakiyet sayılır. Fakat hiç bir zaman da büyük bir fedakârlık talâkki edilmemelidir. Daha salim bir kafa, daha uzun bir ömür ve daha diri bir sağlık durumu için ufak yahut büyük, fedakârlık yapılsa yeri değil midir?

Sigarayı bırakmak, nikotin belâsından kurtulmak hangi bakımdan kârlı değildir ki; hepimizin aklımızdan senede br kaç defa geçmesin. Fakat nerede o babayeğit, nerede o çelikten azim sahibi insan ki tellendirdiği sigarasının dumanları arasında şekil verdiği hayalleri bir yana bırakıp hakikati görerek karar versin?

Kendi hesabıma 14 sene zarfında birincisi oldukça kuvvetli bir mälaryadan ve bundan da çok daha kuvvetli bir tifodan sonra iki defa sigarayı

bıraktığım halde yine o kötü itiyadın kurbanı olarak yaşamaktayım. Birincisinde sekiz ay kadar, ikincisinde de daha kısa bir zaman nikotinsiz ve neticede temiz ve rahat günler geçirdiğim halde işte yine şu satırları yazarken bile masamın üzerinde yanık bir sigara kötü kötü tütüyor.

Bu muvaffakiyetsiz tecrübelerden sonra ve bütün kötülüklerini bile bile sigaramı geçen akşam tellendirdikten sonra Amerikada çıkan bir mecmuada «Sigarayı nasıl bıraktım?» başlıklı bir yazı gözüme ilişti. Evvelâ eski bir dertli sıfatile ve muvaffakiyetsiz bir kaç tecrübe gözümün önüne geldiği için «Adam sende!» deyip geçmek üzere iken fikrimi değiştirerek başladım ve bırakamadan sonuna kadar büyük bir zevkle okudum.

Bu yazarın, kendisinin değil, mecmuanın onun hakkında verdiği kısa malûmattan anlıyoruz ki: her boyadan boyamış, gün görmüş ve hayatta muvaffak olmuş bir adamdır. Adı Coartney Ryley Cooper'dir. Yazdığı kitapların bazılarını ve bilhassa cinayetlerin iç yüzünü tahlil eden iki eseri en çok satılan kitaplar arasındadır.

Şimdi ben size mister Cooper'in sigarayı nasıl bıraktığını kendi ağzından anlatacağım :

«Florida yazının yaprak kımıldamaz sıcak günlerinden biri idi. Canım kadar sevdiğim dört köpeğim bile döşemenin üzerine boylu boyuna serilmişler, cansız gibi ve muhakkak mecalsiz yatıyorlardı. Birdenbire içimden

Kadın sigara içiyor..

bir ses, henüz iki nefes çektiğim sigarayı fırlat, at diye haykırmıştı.

Bu sese uyarak :

«İşte atıyorum ve sigarayı da bırakıyorum!» diye içimden cevap vermiştim.

Biraz sonra bu hareketimin, bu kararımın mâna ve neticesi gözümde büyümeğe başladı. Bu işte tükürdüğünü yalamak da vardı. Ya böyle olacak, yahut da ben onu yenecektim. Fakat bu azim ve karar mihrabının merdivenlerinin ilk basamağına adım atış yok mu? Epeyce zor gelmişti bana!

Erkeklerden pipoya rağbet gösterenler gittikçe artıyor..

Bayanlar arasında da sigara pek yayıldı..

Öyle tuhaf bir gündü ki benim gibi yazı ile para kazanan insanların kalemi kâğıdı bir tarafa bırakarak şöyle bir uzanarak bir sigara tellendirmemesi pek güçtü.

Fakat biraz evvel yemin etmemiş, yahut da yemine yakın bir şeyler yapmamış mıydım?

Zaten bu sigara itiyadı da artık kabak tadı vermeğe başlamıştı. Kırk senedenberi asırlardanberi kurum tutmuş bir baca gibi nikotin emmiş durmuştum. Hattâ bazan geceleri de uyanıp bir iki nefes çektiğim olmuyor değildi.

Fakat bugün aksi gibi teselli edecek de bir kimse yanımda yoktu.

«Yalnızdım ve gülüyordum. Şuna sevindiğim için gülüyordum ki henüz sigarayı bıraktığımdan kimsenin haberi yoktu. Ve şayet sözümde dönsem kimse benimle alay edemiyecekti. Kimsenin maskarası olmak tehlikesi yoktu.

«Neden bilmiyorum; cebime üç beş tane sigara koyarak akşam üzeri bir yaya gezisine çıktım. Yolda yürürken elimi cebime atıp onları severek, hoşlanarak okşuyordum. Fakat kararında sabittim. İşte bakın! Kararımı verdikten sonra gece yarısına doğru yatağıma girip uyuyuncaya kadar on saatlik bir zaman geçtiği halde hâlâ sözümde duruyordum. Yatakta şöyle bir düşünce aklımdan geçiyordu. Bu kırk senelik arkadaştan on saattenberi ayrılmıştık. Demek ki istesem bunu bir on saat daha uzatabilirim ve bu on saatler günler, haftalar ve aylara, hattâ senelere kadar uzatılabilirdi. Ve mutlak hilâfına altı saatlik deliksiz bir uykudan uyandıktan sonra da yine sigara tabakasına rağbet göstermemek

azminin kırılmadığını görerek yatılı mektepten yaz tatili için anasının bahasının yanına dönen bir çocuğun sevincini duymaktaydım.

«Şimdi size bu kararı verdiğim günün ertesi sevinçli sabahındaki sağlık durumumu anlatayım. Kiloda oldukça eksiktim. Belki on, belki sekiz kilo kadar zayıftım. Boğazım nikotinle yatanlara mahsus garip bir hırıltı yapardı. Öksürük ise hiç eksik değildi. Sinirli idim. Nikotinin yarattığı bir sinirlilik. Vücudümün ötesinde berisinde her zaman dolaşan, yer değiştiren ağrılar, sızılar vardı. Adalemlerim kaskatı idi. Sağ elimin parmakları yeşil kabuklu cevizin boyadığı gibi garip bir mavun rengi bağlamıştı. Dilim mütemadiyen paslı, dişlerim, ne kadar fırçalasam sarımtırak rengini bir türlü kaybetmiyordu.

«Şimdi bir ay sonraki farkları kaydedeyim: Nabzım (120) den (72) ye düşmüştü. Boğazımın mütemadi surette yanması, öksürüğüm adamakıllı kesilmişti. Yediğim yemekten daha fazla lezzet, daha başka bir tad duyu-yordum. Şimdi deliksiz sekiz saat uyuyabiliyordum. Ve şimdi en büyük teessürüm, bunu yirmi beş sene evvel yapmadığım için duyduğum pişmanlıktır.

Yalnız şimdi şuna kaniim ki: Sigarayı bırakmak hususunda bundan evvelki tecrübelerde bazı yanlışlıklar yapmıştım. Bunları da sıralıyayım: Sigara bırakacaklar yahut bırakanlar için bunu uzun uzadıya müzakere kadar yanlış bir yol yoktur. Böyle hareket edenler en fazla bir hafta sonra yine baca gibi sigara içmeğe başlarlar. Bundan başka sigara dumanını içeri

çekmemek, sigarayı azaltmak gibi yarım tedbirler baştan aşağı saçmadır.

Sonra sigarayı bıraktıktan aylarca sonra yakılacak tek bir sigara, tıpkı sabıkalı bir alkoliğin birinci kadehi gibi, sigaraya tekrar başlamak için en kısa yoldur. Esasen sigaraya fazla düşkünlük alkolizmden ayrı bir şey değildir. Bununla beraber birçok insanlar doktor tavsiyesile alkolü bıraktıkları halde: sigarayı terkedememektedirler. Şu halde iki kötü huydan sigara daha fenasıdır demek de mübalâğa sayılamaz.

«Sigarayı bırakanlar arasında sağlık durumları adamakıllı iyileşmeyen yüzde ancak iki nisbet tesbit olunmuştur. Buna mukabil yüzde doksan sekiz kişinin sırasile, baş ağrısı, damar katılığı, iştihâ, görmek hattâ koku almak hisleri keskinleşmiştir. Bir çoklarının mideleri düzelmiş, soğuk algınlığı ve gripe karşı mukavemetleri pek fazla artmıştır.

Sigarayı bırakanların çok fazla şişmanladıkları da mübalâgalı bir iddiadır. Gerçi biraz şişmanlarsa da bu anormal bir yağ bağlama sayılamaz. Sigaranın, içki içenler için bir nevi meze yerine geçtiği de iddia olunur. Ve ikisinin birbirinden ayrılmıyacağı da söylenir. Halbuki, bu da bir mübalâğadır. İçki ayrı, sigara ayrı ayrı itiyatlarıdır. Birinden vaz geçmekle ötekenden de az çok istifade kabildir.

«Sigarayı bırakma çareleri arasında ağızda yalancı sigara taşımak, leblebi, şeker yemek yahut çıklet çiğnemek de pek yanlışdır.

Sigara itiyadının zaman zaman onu bıraktıktan sonra sizi rahatsız edeceğini zannetmek yanlışdır. Bir kere unutulduktan sonra onu, hattâ dumanını bile istemiyeceğinize emin olabilirsiniz. Hele kokusu bir zaman gelir ki tahammül edilmez bir hal alır ve bundan sonradır ki eski sevgiliye avdet güç olur.

Baş ağrıları, vücut sızıları hele o daimi yorgunluk hissini bir kere üzerinizden attınız mı, sigarayı bir daha ararsanız kabahat sizde değil, muhakkak ki şuurunuzdadır.

Muharrir Cooper yazısının sonlarına doğru şu fikirleri ileri sürüyor: Tütünün pek kötü bir itiyat olduğuna dair halk yetecek kadar aydınlatılmaktadır. Zamanla sağlık durumu üzerinde pek mühim yaralar açacağını pek az insan takdir edebilmektedir. Hele sinirleri yatıştırdığı, huzura faydalı olduğu hakkındaki yanlış kanaatler bütün fikirleri bulandırmaktadır.

(Devamı 29 uncu sayfada)

≡ Bugünkü Japonya ≡

Japon orduları bu harpte diplomatleri değil, iktisatçıları takip etmektedirler

Japon kadınının millî elbisesini giymes, başlıbaşına bir meseledir..

Uzak Şarkta büyük bir genişleme politikası takip eden, hattâ sade Hindistan'ı, ve Malezya yarımadasını almakla kalmayıp, belki Hindistan yoluyla Asya'nın ortalarına doğru sarkmak, Avusturalyayı bile istilâ etmek emellerini güden Japonya hakkında çok az şey biliyoruz. Eğer tabir caizse, sarı tehlikenin ârazını görüyor fakat onun ne olduğunu tanımıyoruz. Zaten Japonlar fizyonomi bakımından da öyle değil midir? Yüzlerine baktığınız zaman, teessürün alâmetleriyle sevincin çizgilerini farketmeğe imkân var mıdır? Singapur düştüğü zaman, milyonluk büyük kitlelerin yalnız deniz Allahlarına dua etmelerini Uzak Şarkın büyük mistikinden daha çok, Japonların ne kadar kapalı kutu olduklarına atfetmek daha muvafık olur.

1868 e kadar feodal bir rejim altında yaşayan Japonların, 75 sene gibi az bir zaman içinde Uzak Asyaya değil, hattâ bütün Asya'ya kendi arzularına göre bir nizam vermeğe kalkışacak derecede büyümelerinin ve genişlemelerinin sebebini ve illetini daha çok onların çalışma kabiliyetlerinde, disiplinlerinde, aileden başlayarak, Devlete kadar giden bütün sınıflardaki küçüğün büyüğe itaatinde aramak gerektir. İşte bundan dolayıdır ki Japonya çok kısa bir zamanda, dünyanın en

Ham madde kaynaklarına AKIN

Yazan :
Mümtaz Faik Fenik

büyük sanayi memleketlerinden biri olmuş, ve büyük devletler arasında yer almıştır.

Japonya'yı ziyaret edenler her şeye rağmen burada en ileri garphlık ile en geri şarklılık arasında bir hayat olduğunu hayretle görmüşler ve anlatmışlardır. Çeltik tarlalarının içinde yarı çıplak bir halde çalışan köylülerin bir az ilerisinde oparlörler yeni tip bir hesap makinesinin reklâmını yapar; üzeri kimono'lu, ayakları sandallı gar seferleri aerodinamik trenleri idare eder. Köhne, viran dükkânların yanında gökleri delen Gratte-ciel'ler vardır. Elbise bakımından an'anelerine sadık Geişa'lar, büyük bulvarlarda 12 silindirli Limozin'lerde dolaşırken, Avrupalılar pousse - pousse denilen ve yalın ayak insanların çektiği arabalarla şehri dolaşırlar. Japonya'da iki kutup, daha doğrusu bir kutupla üstüva hattı içtima halindedir. Fakat bunların ya-

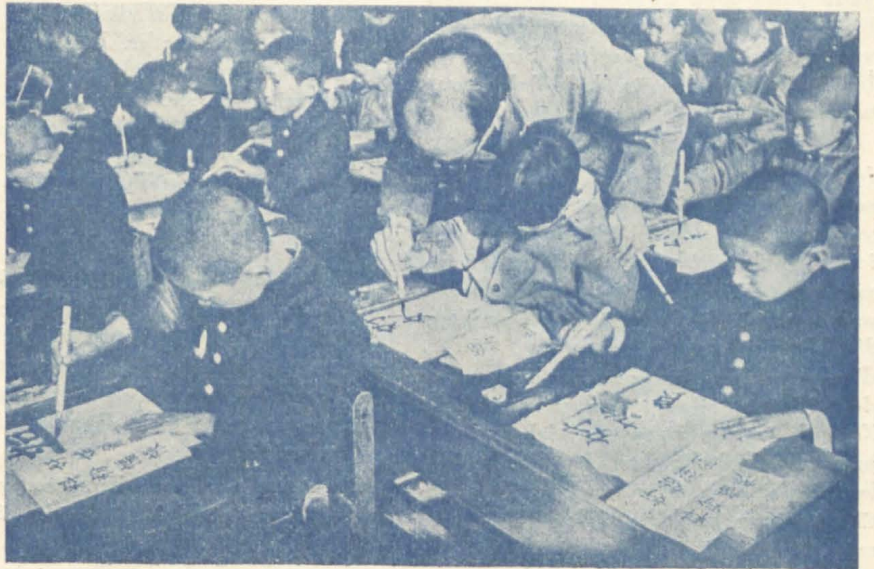

İki yaşlı Japon, millî sazla millî şarkılarını çalıp söylerlerken..

nında durmadan çalışan, fabrikalar kuran, üniversiteleri bir arı kovana gibi işleyen, askerliği kuvvetli, denizciliği kuvvetli bir Japonya daha vardır.

Bunu gösterebilmek için rakkamları ve olayları konuşuralım:

Tokyo, 5 buçuk milyon nüfusiyle, Londra ve Nevyork'tan sonra dünya-

Japon harflerini yazmak başlıbaşına bir meseledir. Çocuklar bir hocanın nezareti altında «Çin» mürekkebiyle Japon harflerini yazıyorlar

nın üçüncü şehridir. Eğer bu rakkama Yokhama ve Osaka-Kobe'nin nüfuslarını da ilâve edecek olursanız, Avusturalyanın, yani koca bir kıt'anın nüfusunu elde edersiniz. Japonya hele pamuk dokuma sanayiinde en ileri gitmiş memleketler. Bunu İngilizler bile teslim etmektedirler. Bütün makineleri mükemmeldir. El emeği başka yerlerden daha ucuz ve daha iyidir. Manchester'deki bir fabrikada bir amele 7-8 makineyi kontrol ettiği halde Japonyada bir Japon amele 25-30 makineye bakar. Japonyada kadın işçiler erkeklere göre beş misli fazladır. Ve bunlar hep bir arada aile gibi çalışırlar.

Japon trenlerinde taşınan yolcular 15 senedenberi durmadan artmaktadır. Bu artış hemen 40 milyona yükselmektedir. Japonyada 20.000 kilometre demiryolu vardır. Bunlardan mühim bir kısmında trenler elektrikli. Tokyo ve Osaka'da yeraltı trenleri işler, ve hemen bütün şehirlerde tramvay vardır. 800 den fazla fabrika bisiklet yapar. Bütün büyük merkezler birbirine tayyare ile bağlıdır. 1905 de Japonya 30.000 tonluk gemi denize indirmiştir. Halbuki şimdi ayda 10.000 ton yapmaktadır. Deniz ticaret filosu ve harp filosu bugün dünyada üçüncü mevkii işgal eder.

Japonya dünyadaki ipeğin % 70 ini istihsal eder. Yıllık kâğıt hamuru istihsalâtı bir milyon tondur.

1923 de hemen bütün Yokhama'yı ve Tokyo'yu tahrip eden yer sarsıntısından evvel Japonya çimento nedir bilmezdi. Halbuki Japon çimentosu sonradan Uzak Şarkta ve hattâ Malezyada bile meşhur olmuştur. 1920 ye gelinceye kadar Japonya sun'î ipek yapamazdı. Halbuki bugün bütün dünyada sun'î ipek ihracatı bakımından birincidir. Bir yarıda Japon ipekli A-vusturalyada, aynı evsafda bir yarıda İngiliz ipeklisinden üç defa daha ucuza satılmaktadır.

Japonya'da sudan elektrik istihsalı fevkalâde genişlemiştir. En ücra kasabalarda bile elektrik vardır. Japonya yalnız bir yılda (1932 de) iç pazar için 35 milyon, dış pazar için 280 milyon ampul imal etmiştir. Elektro-Şimik sanayii günden güne gelişmektedir. Harbin başında Japonya Sülfat d'amonyak'da dünya istihsalinin yüzde 15 ini elinde bulunduruyordu. Kauçuk üzerine iş yapan fabrikalarının sayısı 700 den fazladır. Şimdi Malezya'daki kauçuk ormanları ele geçtikten sonra bunların daha çok artacağı şüphesizdir.

Japonya'da Maarif Nezareti ancak 1871 de kurulmuştur. Ve o zaman hemen hepsi cahil olan Japonların ya

Japonlar spora da büyük bir ehemmiyet verirler. Berlin olimpiyatlarında.. Japon kürekçileri kendi üyelerinin arasında..

nında bugün ahalinin yüzde 99 u okuma yazma bilmektedir. Bütün Japonya imparatorluğu içinde 5000 okul, 5 üniversite, birçok hususî okullar, teknik okullar ve usta okulları vardır. Programlar Avrupadaki okul programlarından çok yüklüdür. Hattâ ana mekteplerine girecek çocuklar bile imtihanla kabul olunmaktadırlar.

Japonyada her yıl 20.000 kitap neşredilir. «Terbiye» kitapların sayısı, roman ve edebiyat kitaplarının hemen aşağısındadır. Bundan sonra içtimâî meselelere ve dine ait kitaplar gelir. Japonlar en çok okuyan milletlerden biridir.

Gazetelere gelince: Bunların yekûnu 1.200 ü gündelik olmak üzere 6.000 dir. En az tiraj 40.000 dir. Fakat içlerinde günde 2 milyon satanları vardır. Osaka'daki Mainişî gazetesi idarehanesinde 2,200, Tokyo'daki

Nişî - Nişî'de 3500 kişi çalışmaktadır. Meşhur Osahi, iki gündelik gazete, 2 haftalık; ve bir yığın kadın, çocuk, spor ve sinema mecmuaları neşreder. Mecmuaların satışları 500.000 ile bir milyon arasındadır.

Büyük şehirlerin mahallelerinde okullar her gün halka, İngilizce, Rusca ve Çince dersleri verilir. Her tarafta kütüphaneler vardır. Hemen bütün fabrikalarda direktörler ve mühendisler de dahil olmak üzere herkesin önünde her sabah işe başlamadan evvel bayrak çekme töreni yapılır. Ve hepsi bundan sonra bir çeyrek beden terbiyesi yaparlar. Spor, İngilterede olduğu kadar gözdendir.

Bütün mekteplerde birçok dersler, projeksiyonla beraber verilir. İstidatlı talebelerin yetişmeleri için herşey hazırlandı.

(Devamı 29 uncu sayfada)

Refahın Doğurduğu İhtiyaç

Her idman gibi yürümenin de
bir "yolu,, erkânı vardır...

Günün meseleleri :

Ankaramızda, hele orta yaş ve hattâ daha ilerilerde bulunan vatandaşlar arasında yürümek kendiliğinden, daha doğrusu cihanın şu müşkülât içinde kıvrandığı yıllar arasında memleketimizin refahından doğan bir ihtiyaç halinde belirmeğe başlamıştır. Refahdan doğan bir ihtiyaç diyorum, çünkü itiraf etmekte bir beis yoktur ki koskoca milletler ve hattâ ülkeler giyimsizlikten ve yiyecek azlığından büyük sıkıntılar çekerken bide şişmanlamayan vatandaş yok gibidir. Orta yaşlı insanların biraz yağ bağlaması ise evvelâ: Bol yemekten ve sonra az hareket etmekten gelir. Bittabi hastalık şeklindeki şişmanlama hâdiseleri mevzuumuzun haricindedir.

İş gücü ve gündelik meşgalesi onu masa başında çalışmaya mecbur eden vatandaşın evvelâ göbekten başlayarak bilâhare vücudün diğer kısımlarına sirayet eden şişmanlama hâdisesini üç bölümden inceliyeceğiz.

1 — Evvelâ yenen yemeklerin nevi ve hazırlama tarzını şöyle kısaca bir gözden geçirelim: Çoğumuzun evinde eskiden yağlı yemekler, hamur işlerle pilâv ve makarna fazlaca yendiği muhakkaktır. Hele sebzelerin kış mevsimi azalması yüzünden ister istemez bu türlü yemeklerle karın doyurmak mecburiyetinde kaldığımız da bir hakikattir. Yağ yapan yemekler sofralarımızda önümüze konan gıdanın hemen hemen yüzde yetmiş beşini teşkil etmektedir. Buna bir de pişirme tarzını ilâve edecek olursak orta yaşı bulan bizlerin

şişmanlamamıza imkân var mıdır? Buna biraz fazla gıda aldığımızı da ilâve edecek olursak şişmanlayışımızın sebebi büsbütün belirmiş olur.

2 — Şişmanlatan bol ve yağlı, ağır gıdalardan maada mecburi hareketsizlikte bunu oldukça fazlaştırmaktadır. Ve yine itiraf edelim ki idmanı, hareketi pek benimsemiş, milletçe ona lüzumlu olan önemi vermiş değiliz. Bu yandan da biraz yağ bağlamanın, şişmanlamanın bize gelip çatmasına karşı tedbirsiz bulunuyoruz.

3 — Bu: şişmanlama hâdisesine karşı yürümek suretile alınan tedbir ne kadar kâfi ve faydalıdır? İşte asıl tetkik etmek istediğimiz cihet budur.

Evvelâ şunu söyleyelim ki idman olarak yürüyüşle koşunun tekniği aynıdır. Yani nasıl iyi koşabilmek için bir takım teknik mülâhazalara, tarza, metoda ehemmiyet vermek lâzımsa yürüyüşte de cari kaidelere riayet etmedikçe, bundan gelecek faydalar da o nisbette azalır. Yürüyüş kaideleri ise esas itibarile koşunun aynıdır.

***

Yürüyüşten fayda gelebilmek için kollar, bacaklar ve gövdenin ahenkli ve muvazeneli bir tarzda hareket etmeleri şarttır. Bu umumî kaideyi izah edelim :

Kollar ileri ve geri ve yürüyen şahsın boyuna ve yapısına göre savrulmak ve serbestçe hareket ettirilmek ve bu harekete muvazi olarak bacaklar da ileri doğru fırlatılmak ve oldukça uzun bir adım atılmak gerektir. Buna ilâve olarak vücut yamrı yumru değil, daha ziyade dik fakat büsbütün de kaskatı

Fakat yürüyüşün ancak metotlu bir şekilde yapıldığı takdirde vücutte faydalı olabileceğini hatırdan çıkarmıyalım..

tutulmıyacaktır. Öyle ki bu üç uzuv arasında yani, gövde, bacaklar ve kollar arasında yumuşak bir ahenk temin edilmiş olsun.

Yürüyorken tabanının üzerine basarak pat küt gürültülü tarzda adım atmak yanlıştır. Basış öyle olacaktır ki tabanın üzerinde durmadan ön parmakların üzerinden yaylı bir hareketle vücut kol hareketleriyle muvazi olarak öne doğru fırlatılmış olsun. Bundan başka geride kalan bacağı ileri alırken onu lüzumundan fazla arkada havaya kaldırmak da yürüyüş tekniğine aykırıdır. Yürüyüşte adım uzunluğu normal olmalıdır.

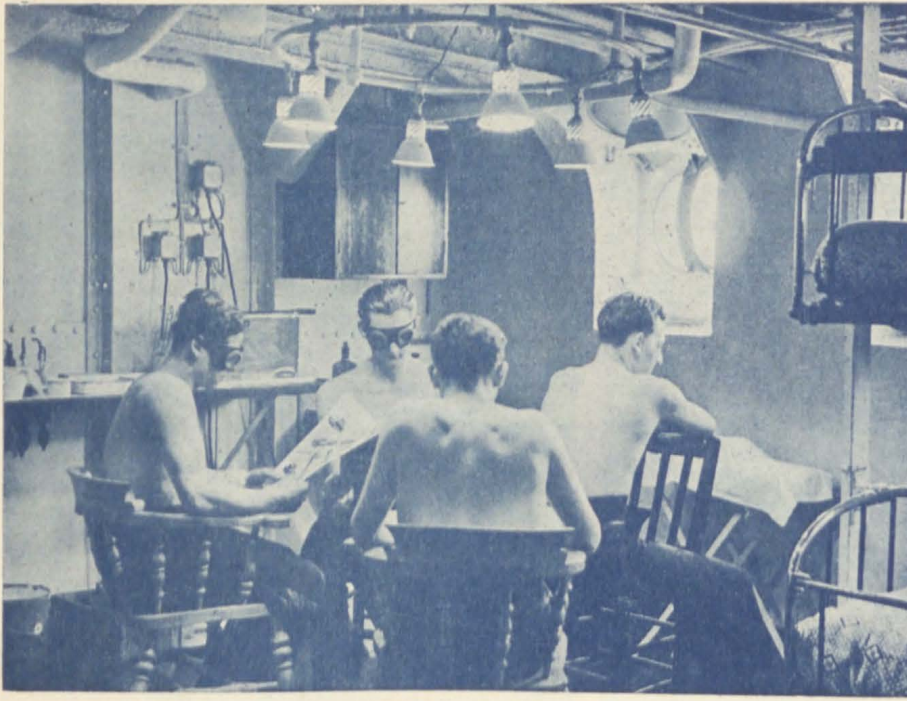
Bu demektir ki herkesin boyuna, bacak uzunluğuna göre normal bir adımı vardır ki bunu ne kısaltmak ne de fazla uzatmaya gayret faydasızdır. Lâkin bazı kimseler her nedense çok kısa adım atmaya alışmışlardır ki yürüyüşü faydalı bir idman haline getirmek isterlerse bu hatayı tashih etmelidirler.

***

Yürürken baş dik fakat yumuşak tutulmalıdır. Sık sık geriye, sağa sola bakmak da yanlıştır. Çünkü bu hareketlerle adım ve ahenk muvazenesi bozulur ve yürüyüşten beklenen fayda azalır.

Amerikalı meşhur atletizm antrenörü Lawson Robertson'un yürüyüş (Devamı 18 inci sayfada)

Denizaltı ana gemilerinde güneş yüzü görmeyenlere sun'î güneş banyosu yaptırılıyor..

ESİR KAMPLARINDA RADYOGRAFİ, RADYOSKOPI HEYETLERİ

imalî Fransada bulunan kamplarla mesai kumpanyalarının muayenelerinin bitirdikten sonra birer radyoloji mütehassısı iki doğtor ve üç hastabakıcı hemşireler sıkıterinden mürekkep üç radyografi ve radvoskopi heyeti işgal bölgesi dahilinde bulunan departmanlarda çalışmışlardır. Britanya kamplarında muayene olunan 6918 harp esirinden 1.143 ü mep telâ oldukları verem hastalığından dolayı salıverilmiştir. Nant'de mezunen fabrikalarda çalışan 14000 harp esirinin muayenesinde % 12 si hasta olduğu tebeyyün etmiştir.

1941 senesi 16 eylülündenberi muayene edilen harp esirlerinin yekûnu 58597 kişiye balığ olmuş, ekserisi bir kıt'aya mensup askerlerden mürekkep olan bu yekûndan 8876 kişi salıverilmiştir.

Macar Gençlik Kızılhaç Cemiyeti

1941 senesi sonunda yeniden 30,000 jünyor azanın kayıt ve kabulü münasebetiyle Macar Gençlik Kızılhaç Cemiyeti azasının mikdarı 5000 gruptan ibaret olmak üzere 211,155 e balığ olmuştur.

Senenin en mühim hâdisesini verme karşı açılıp şiddetle takip olunan mücadele teşkil etmektedir. Macar jünyorleri atölyelerinde 100,000 kaleminden fazla eşya imal etmişlerdir. Binlerce çocuk bunların sayesinde giyinmiş, gıdalanmış bulunmaktadır. Fakir aileler, ihtiyarlar malûllere mahsus müesseseler nakdi ve aynı yardım-

lar almışlardır. Yardım sahasındaki faaliyetler arasında Transilvanya yardım sandığına yapılan 7000 teberru ile aynı bölgede bulunan çocuklara gönderilen yiyecek, kitap, mektep levazımı, giyecek ve oyuncak gibi eşya paketlerini de kaydetmek lâzımdır. Bundan başka Gençlik Kızılhaç cemiyeti tarafından su baskınlarından müteessir olanlara ve jünyorlere mahsus tahlisiye kurslarının teşkiline 3000 pengo tahsis edilmiştir.

Danimarka genç samaritenler için açılan kurslar:

Danimarka Gençlik Kızılhaç Cemiyetinin geçen yaz Viborg'da yaptığı bir toplantıda büyük yaşta olan jünyorlerin müzakereci sarmaritenlere mahsus kurslara devamlarına karar verilmiştir. Gençlik Kızılhaç sarmaritenler cemiyeti Kopenhag'da bu kursları aşağıdaki tarzda tertip etmiştir: Kopenhag'da bulunan 240 genç sarmariten pratik egzersizler için her biri on sekiz çağından aşağı olmamak beher kazaya bir müzakereci manitör isabet etmek üzere şehirlerde olduğu gibi birçok kazalara tevzi edilmiştir. Bu keza grupları da onar jünyörden mürekkep olmak üzere bir takım gruplara ayrılmış ve beher grupun idaresi 16 yaşında bir monitör'e tevdi edilmiştir. Henüz iki sarmariten diplomasını haiz olan bu gençlerin monitörlük vazifesi bilgisi tekemmül ettirmek için Kopenhag'da birçok kurslar açılmıştır.

İsviçreli ikinci bir tıp heyeti

İsviçre Kızılhaç cemiyeti himayesi altında bulunan yardım komitesi tarafından teşkil edilen ikinci bir tıp heyeti ikinci kânunun başında Alman - Rus cephesine gitmek üzere yerini terk etmiştir.

Doktor, hastabakıcı hemşire, şoför ve bir muhasiple kâtiplerden ibaret olan heyet 68 kişiden mürekkeptir, şef olarak heyetin başına Yüzbaşı Arnold getirilmiştir. Heyetin sıhhi idaresi de Doktor Ruppauer'e tevdi edilmiştir.

Amerika Kızılhaç Cemiyeti ve kurslar:

Son senelerde yardımlar sahasında Amerika Kızılhaç cemiyeti tarafından yapılan faaliyetlerin inkişaf tarzını kısaca tarif edebiliriz: 1940 da vukubulan 222 felâketten müteessir olan 334,072 kişiye yardım için müdahale ve bütün bölgelerdeki komiteler bu çalışmalar için 15,078,700 dolar sarfetmiştir. Aynı sene içinde komiteler tarafından yardımcılara 577267 diploma dağıtılmıştır.

Fransada :

Kızılhaç Cemiyetleri Birliği Sekreterlik servisleri drektörü Mösyö Milsom, işgal altında bulunmayan mntakadaki Fransız Kızılhaç Cemiyeti umumî merkezine gitmiş ve cemiyetin administratör delegesi general Verdien ve muavinleriyle görüşmüştür. Bu görüşmeler bilhassa Gençlik Fransız Kızılhaç Cemiyetine müteallik mevzular üzerinde cereyan etmiştir. Mösyö George Milsom Maarif Nazırı Mösyö Jerôme Cazcopino ve umumî kâtibi Terracher tarafından sureti hususiyede kabul edilmiş ve aynı meseleler hakkında görüşülmüştür.

HAC SINDA

Filipin mültecilerine yapılan yardımlar:

Bir gazete haberine göre Amerika Kızılhaç Cemiyeti 500000 Filipin mültecilerinin ihtiyaçlarına yardım etmiştir. Her ihtimale karşı mühim bir miktarda ilâç ve tıbbî malzeme Birleşik Amerika tarafından mahalline sevk ve vaktinden çok evvel tevzi edilmiştir.

Şark cephesi için tam levazamlı Bulgar Kızılhaç Cemiyeti sıhhi treni:

Bulgar Kızılhaç Cemiyeti bir sıhhi tren teşkil etmiştir. Tren altısı 150 yatalı taşımağa mahsus yataklı vagon olmak üzere on bir vagon dan mürekkeptir. İki vagon ameliyat salonu ile mutfaga tahvil edilmiş, diğer ikisi de sıhhi malzemeyi muhtevi bulunmuştur. Tamamiyle Bulgar olan tren memurlarına bir araba tahsis edilmiştir. İki doktor ve 15 hastabakıcı hemşire olmak üzere tren memurlarının adedi 32 kişiden ibaret bulunmuştur.

Londra'da Sivil müdafaa azalarının meslekî kursları :

Londra bölgesinin sivil müdafaa azalarından bin yüz kişi son eylülde teşkil edilen meslekî kurslara kaydedilmişlerdir. İngiliz Kızılhaç cemiyeti tarafından açılan bu kurslarda aşağıdaki dersler verilmektedir:

İçtimai ilimler, ticaret, yaşıyan diller, ev içlerini tezyin etmek, cılacılık, iktisat, tedavi usulü v.s. bu derslerin hitamında bir diploma verilmektedir.

Bu kurslar servis saatlerinde hava taarruzları fasıllarında sivil müdafaa azalarını işgal etmekte ve bunların içinden hiç bir san'at ve meslekle alakaları olmıyanların harpten sonra du-

rumlarını ıslaha bu suretle yardım edilmektedir.

Avusturalya Kızılhaçının Asya'da çalışmaları :

Avusturalya Kızılhaç Cemiyeti Aden'de bulunan İngiliz Kızılhaç Cemiyeti servislerinin erzakını temin etmektedir. Bu cemiyet hasta ve yaralı İngilizlere her çeşit eşya ve levazım tedarik etmekte ve bunları diğer malzeme takip etmektedir.

Malezya'da İngiliz Kızılhaç cemiyetini Avusturalya cemiyeti temsil etmekte, İngiliz, Avusturalyalı sıhhi teşkillerinin ilâç vesair ihtiyaçlarını tedarik eylemektedir. Birkaç Hintli hastahanelerde cemiyetin yardımından istifade eylemektedir.

Yeni reisler :

Sovyet Rusya'daki Kızılay ve Kızılhaç cemiyetleri ittifadına elyevm Doktor Serge Kolesnivok ve Yugoslavya Kızılhaçına da Doktor Sezriyaset etmekte olduğu Kızılhaç cemiyetleri birliği sekreterliğine bildirilmiştir.

Letonya, Litvanya ve beyaz Rotenya'da yardım :

Alman Kızılhaç Cemiyeti Letonya, Litvanya ve beyaz Rutenya Kızılhaç teşkillerini fakirlere, harp es-

nasında müteessir olan halka yardım vazifesiyle mükellef olmak üzere bu memleketlerde ihdas olunan milli tevavün çalışmalarına iştirak ettirdiğini Kızılhaç Cemiyetleri Birliğine bildirmiştir. Bu çalışmalar yiyecek, giyecek, sığınak, hastaların, çocukların validerin bakımlarını temin eyledikten başka kaybolanları aramak, bulmak ve bunlar hakkında elde edilen malûmatı ailelerine bildirmek gibi işleri de temin etmektedirler. Kızılhaç cemiyetini alâkadar eden bütün meselelerde Alman Kızılhaç cemiyetinin şark topraklarında bulundurduğu delegeyle temas ve irtibat tesis edilmiştir.

Genç bir hastabakıcı, yaralı bir askerin sigarasını yakıyor..

Yunan kralı, Londrada Londra bölgesi ilk yardım personeli için verilen temsilden sonra yardım ekipleri azalarıyla konuşuyor..

Havalar güzel olduğu zaman caddelerin hemen yürüyenlerle dolduğunu görürüz..

Refahın doğurduğu ihtiyaç

(Baş tarafı 15 inci sayfada)

hakkında yazdığı bir yazıdan aşağıdaki hülâsalar da faydalıdır. Amerika atletizm takımlarını Olympic müsabakalara hazırlayan bu antrenöre göre; «Yürüyüş atletler için olsun, her gün çalışan memurlar için olsun en mükemmel bir idmandır. Bu idman ihtiyaçları bile gençliğe doğru yürütür.

«Tekniğine riayet ve usulü daire-sinde yapıldığı takdirde yürüyüş vücudün bütün adalesini idman ettirir. Ancak bunun her gün muntazam surette yapılması şarttır. Kalbi, ciğerleri ve diğer uzuvları idman ettirmek için yürüyüşten gelen fayda hemen hiç bir başka spordan gelmez. Fakat dediğim gibi kaidelere riayet kat'i bir vecibedir.

«Koşu ile yürüme arasındaki yegâne fark koşuda her iki ayak da havada bulunabildiği halde, yürüyüşte ayaklardan biri mutlak yere basmış haldedir. Şimdi bunu izah edelim : Meselâ sol ayak yerden kaldırılmak üzere iken sağ ayak da ileriye doğru ve yere basmak üzere bir haldedir.

Sağ ayak yere basarken de bacak düz fakat diz de bükük değildir. İşte bu çeşit, yani, evvelâ taban sonra da ayağın ön, yani parmak kısımları ile yaylı olarak yerden kaldırılması neticesidir ki yürüyüşte hiç bozulmayan bir ahenk temin edilmiş olur. Yürürken dizleri kırmak ve bükmek yürüyüş ahengini esaslı surette bozar.

«Yürürken vücudü sağa sola sallamak da çok hatalıdır. Vücut biraz öne doğru meyilli, fakat çarpık tutulmaz. Yürüyüşlerin kırlarda yapılanı en faydalıdır. Bunlar iki üç saat sürmeli, dağ, tepe düz, ova yürüyüp gitmelidir.

«Yürüyüşten fayda beklenmek için günde on kilometreyi bulması şarttır.

Antrenör Lawson Robertson'un yukarıya çıkardığımız tavsiyelerine biz de bazı ilâveler yapalım:

Yürüyüş kışın, yapıyorsa kalın palto ve hel e boyun atkısı son derece zararlıdır. Boyun atkısı insanın boğazını ve ensesini terletir. Terleme neticesi açarsınız ve hiç haberiniz olmadan insanın soğuk alma hususunda en hassas damarı olan boyundan hemen nezleyi kaparsınız.. Palto da aynı

şekilde serbest harekete mâni olduğu için fenadır. En doğrusu paltosuz yürümektir.

***

Yürüyüşte köhne tâbirile «Aheste beste» bir tarz pek modası geçmiş bir usuldür. Bundan hiç bir fayda gelmez. Çünkü hareket mihanîğine göre bacaklar, kollar ve gövde serbestçe ve açık hareketler yapmadıkça bu bir idman sayılamaz. Keza sürat de çok mühimdir. Günde muayyen bir mesafeyi yavaş yavaş yürüyerek faydalanım zehabına kapılmamak gerektir. Bunda pek az bir fayda olabilir. Şöyle terlemeden, yavaşca idman yapmış olurum fikri kafanıza girdiği gün yürüyüşten beklenen faydayı tamamilen kaybetmişsiniz demektir.

Netice şudur ki: Her yaşta insan için en faydalı bir spor olan yürümek bazı kaideler ve hareket tekniği göz önünde tutularak ve tatbik edilmek şartile yapılmadıkça az faydalı olur. Hele uzunca ve sıkı bir yürüyüşü ılık bir banyo yahut pek buz gibi olmamak şartile soğukça bir duş takip ederse beklenen faydalar bir kaç kat daha artmış olur.

AYIN SOHBETİ OMRUMUN KİTABINDAN İSVEÇTEKİS

Delim Zorlu Tarcana

1909 yılında Stokholm'a ilk gittiğim yıl yedinci ayında yani ikinci teşrinde kar yağmağa başladı ve bir sabah yatağımdan kalktığımda her taraf kardan bembeyaz olmuştu. Hemen giyinip sokağa fırladım. Şehirde hayat bilsübutün başka şekli almıştı. Otomobiller, arabalar yerlerini kazaklara bırakmıştı. Halk sokaklarda yürümüyor kayıyordu. Küçükü, büyüğü kayakla yürümeye o kadar alışmış ki kimse kimseye ne çarpıyor, ne de muvazenesini kaybedip düşüyordu. Hemen ertesi günü ben de bir çift kayak satın aldım. Fakat iş görüldüğü kadar kolay olmadı, düşe kalka muvazenemi bulurca kadar canım çıktı. Her yanımda çürük içinde kaldı. Birkaç gün bacaklarım tutuldu. Nihayet ben de onlar gibi kaymayı öğrendim.

Stokholm'da soğuk sıfırdan aşağı on beş dereceyi geçmiyordu. Şimal eyaletlerinde sıfırdan aşağı otuz, hattâ kırk olduğunu öğrenince Laponya hududunda Norland eyaletine gitmeği aklıma koydum. Beden terbiyesi mektebimizin Noel tatilinde (Norland) a gitmek niyetinde olduğumu bir İsveçli dostuma söylediğim zaman, hiç tavsiye etmem, alışmamış olduğunuz için çok sıkıntı çekersiniz! dedi; dedi ama ki mîdinler, kanım kaynıyordu, spor zevkini tehlikede, zorlukla mücadelede aradığım bir çağda idim. Nihayet kauçuk, içi fanile kaplı bir çift çizme, kocaman kuzu derisinden bir kalpak, bir çift kulaklık, bir de mor camlı gözlük tedarik ettim. İsveç'in meşhur spor üstadı General Balck'dan (Norland) in eyalet merkezi olan Östersund şehri belediye reisine bir de tavsiye mektubu aldım ve buz gibi dondurucu bir kânun sabahı sımsıkı giyindim kayakları omuzuma vurdum. Şimendifer garına geldim. Biletimi aldım ve üzerinde (Upsala - Falun - Rattvik - Östersund) levhası asılı vagonun kompartımanına yerleştim.

***

Lokomotifin önünde kocaman ızkaralı bir âlet takılı idi. O yolumuzu kaplıyan kar-

ları dağıtmak içinmiş. Kar o kadar şiddetli yağıyordu ki insana bulut içinde yüzüyor muş hissinin veriyor. Zaten hiç bir yer görünmüyordu. Akşamüstü bir büyük gara girdik. Burası Falun şehri (Dalecarlie) eyaletinin merkezi. Bakır madenleri ile meşhur istasyonda inip bir punç içtim. Gardâ bîzim trenin şekline baktım, koskoca bir şimal ayısı gibi bembeyaz, yalnız bacasından ateş çıkıyordu. Bir çeyrek sonra kalktık. Ertesi gün akşam üstü Stokholm'un 600 kilometre şimalinde olan (Östersund) a vardık. İstasyon kırmızı aşı boyalı ahşap bir bina! Tabii ne otomobil var, ne araba! Sıra sıra kızaklı fayton biçiminde arabalara üçer üçer yanyana dalı budaklı boynuzlu geyikler koşmuşlar. Bu hayvanların boynunun altında sakal gibi tüyleri var. Binemizle kalkmamız bir oldu. Soğuk rüzgâr burunumu kızgın bıçak gibi yakarak kesiyordu. Bıyıklarımın her teli donmuş tıpkı dikiş iğnesi gibi dudaklarıma batıyordu. On beş dakika sonra otele geldik. Otel ahşap bizim eski derebey konaklarına benziyor. Fakat Stokholm otelleri gibi içinde her türlü rahatlık var.

***

Bir hafta misafir kaldığım bu buzlar memleketindeki insanların yaşayış tarzına hayran oldum. Pazar günü şehrin kenarında bulunan ve baştan başa buz tutmuş olan koskoca (Storlien) gölünün üstünde kadın erkek, yedisinden yetmişine kadar insanlar çeşit, çeşit kızaklarla vızır vızır neşe içinde durmamasıya kayıyorlar. Ayaklarında patentlerle hokey oynayanlar, yarışanlar, türkü çağırarak dans edenler, yelkenli kızaklarla dolaşanlar, âdetâ bir panayır yeri gibiydi!

Belediye reisine tavsiye mektubunu verdim. Bana çok büyük kolaylıklar gösterdi. Kendi treno'su ile bana şehrin bütün civarını gezdirdi. Ben orada iken arkadaşım mülâzım Eick de kayakla dağ sporu yapmak üzere gelmiş, birlikte bir sabah kayakla bu yüce dağa çıktık, çıktık ama benim de em-

diğim süt burnumdan geldi.

Östersund'an ayrılırken belediye reisi şehrimizi nasıl buldunuz? dediği zaman ne cevap vereceğimi kestiremedim.

— Biraz fazlaca soğuk. Bir de biz böyle karanlığa alışmadığımız için gece gündüz elektrik ziyası insanı yoruyor dedim. Yoksa şehriniz yazın kim bilir ne güzeldir! dedim.

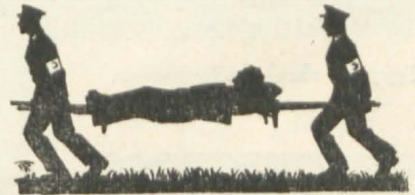
***

Evet, hakkınız var. Kışın güneş yüzüne hasretiz ama mayıs gelince buraları cennet olur. Bu gördüğünüz sarışın kızların yüzleri kıpkırmızı olur, hepsi renklenir! dedi.

(Östersund) da ben hiç bir güzel kıza rastlamadım diyebilirim. Şiddetli soğuklar bütün kızların genç yaşında derisini yakıp kavurmuş. Şakaklarında kırışıklar yapmış, kadın erkek hiç birinin benizlerinde bir damla kan yok! Kırmızı olan yalnız burunları.

(Östersund) dan ayrılırken kendikendime şöyle dedim:

Yarabbi sana bin şükür! Türk ilinin baharı, yazı, güzü, kışı hepsi de güzeldir. Böyle emsalsiz bir vatana sahip olan bir millet onun için yaşamasını bildiği gibi, lâzımgelirse onun uğrunda ölmesini de elbet bilir. Ve trene atlayıp bu buz diyarından uzaklaştım.

Londra hasta bakım servisinde kadınlar çalışıyor.

Yaralı teskeresi taşıyanlar ateş mahallini tayin ediyorlar

Çalışmalardan dönüştü sıcak çay vardır. Bu sıcak çay, bütün çalışmaların ağırlığını ve yorgunluğunu unutturur. Kimbilir bu sıcak çaydan sonra yine nereye gidilecektir.

Tayyare akınlarında kazaya uğrayanlar taşıyor

Bu servislerde çalışan kadınlar ve ilk yardım ekipleri yatakhanelerinde her ihtimale karşı hazır vaziyette istirahat ederler ve bir kaza haberi gelince derhal ayağa kalkarlar

GÖKTEN İNEN AY

Yazan :
Cahit Uçuk

Genç yörük kızı Ayşe, eşeklere yüklediği odunu satmak üzere, şehrin yolunu tuttu.

İllic bir yaz öğlesiydi. Yumuşak rüzgâr, çmaların yeşil iğneleri arasında dolaşıyor, yerlerde gölgeler titreyordu.

Ayşe, sağlam yapılı, genç göğsünü örten mintanı, uzun kuvvetli bacaklarını saran allı güllü şalvareyle, salınarak yürüyor, ince örgülerle sırtını kaplıyan saçları, o yürürken tempo tutar gibi iki yana sallanıyordu.

Arada bir, yavaşlıyan eşeklerine:

— Deyha!.

Diye bağınıyor, sonra kızıl dudaklarını yarı açarak, bir köy türküsü mırıldanıyordu. Şehir iki saatlik yerdeydi. Çamların seyrekleştiği bazı yerlerden, diplerdeki, üstü buğulu mavi deniz görünüyordu.

Ayşe, anasını çok küçükken, babasını da yakınarda kaybetmiş, yüreğinde büyük bir keder ateşiyle yanıyor; gülerken, konuşurken, türkü söylerken, bu ateş onu bir an bırakmıyordu. Uzak akrabalarının birinin yanında kalıyordu. Onların yanında, onların sözündeydi. «Şehre git! Odunları sat! Parasını getir!» demişlerdi. Herkes şehre odun götürürdü. Fakat, gün doğmadan yola çıkar, sabah şehre varır, öğleye köyüne dönerdi. Oysa ki, Ayşe sabah davarları sağlamış, yoğurt mayalamış, yayık yaymış, neden sonra odunları yükleyip şehre gidiyordu. Malını ne zaman satacak, ne vakit dönebilecekti?

Uzun bacakları çelik gibi sağlam, çarıklı ayakları yorulmak nedir bilmezdi. Tozlu yolda hızlı hızlı yürürken, hafifce terlemişti.

— Hişşt kız!..

İrkilerek dönüp baktı. İlerideki çamın gölgesinde yatan, tıraşı yüzünü örtmüş, iri yarı bir erkek ona, sırtarak bakıyordu.

Ayşe, yoluna devamla, sordu:

— Ne istiyorsun?

Adam, uzandığı yerden doğrularak kızı yaklaştı:

— Odunların satılık mı?

Yörük kızı, durdu:

— Satılık! Alıcı mısın?

Dedi. Adam, dalgın bir sırtma ile bakıyordu:

— Alıcıyım ya! Kaça yükü?..

Kız, düşündü. Şehirde atmışa filân satardı ama, o kadar yolu gitmek, bir de dönmek vardı.

— İkisini bir panganota satarım!..

— Çok bu!.. Ben çiftine atmış kuş veririm.. Razi isen, şuracıkta, ormanın içinde evim var.. Oraya getir!

Ayşe, alının terini sildi. Diplerdeki denizin buğulu yüzüne baktı. İçinden: «Şehir cehennem gibi yanıyor dur! Ha şuracığa yıkıp dönerim. Çifti atmış ta iyi para!..»

Alıcıya dönerek:

— Göster evini! dedi.

Adam, öne düştü:

— Deha şuracıkta!..

Yolu bırakarak, hafif meyille çamların arasına uzanan, patıkaya saptılar. Bir müddet böylece yürüdüler.

Kız:

— Daha çok mu? diye sordu.

— Deha şuracıkta!..

Yine tırmandılar. Görünürlerde eve benzer birşey yoktu. Bunu düşünürken genç kızın yüreği kötü kötü çarptı.

— Deha şuracıkta dedin ama, hâlâ varamadık. Nerede evin?

Adam, birden döndü. Tıraşı uzamış yüzünde, gözleri kurt gözü gibi alev alev parlıyordu:

— Kız, dedi. Benim, burada evim filân yok!..

Ayşe'nin yüreği büsbütün çarparak öfkeyle bağırdı:

— El!.. Ne diye beni buralara kadar sürükledin?..

Erkek, güldü:

— Saçı uzun aklı kısa derler size! Ne diye olacak? Seni görünce canım çekti!..

Sırtını kalın bir çam gövdesine yaslıyan Ayşe:

— Canına bit düşün!.. dedi.

— Canım çekti.. bana Çolak Murat derler.. Portakal hırsızlığı yaparım..

Şu sağ koluma bak!

Ayşe, dehşetle ürperdi. Adamın sağ kolu elsizdi.

— İşte bununla karşıdakinin midesine bir tane indirdim mi öbür dünyayı boylar! İki yıldır delikte idim.. Kadına susadım. Güzel yörük, anladım mı şimdi, seni niçin yolundan çevirdim?

Kız, başını ağacın gövdesine yasladı. Göğsü kabarıp iniyor, gözleri korkusuzdu:

— Ben, doğru yoldan sapmam! koca domuz, kendini nerede sandın?...

— Dağlar bizim evimizdir.

— İyi ya, evinde gelin döşegini seversin!..

Çolak Murat, elsiz kolunu öne uzatmış, kızı yaklaşıyordu. Ayşe: «Ya, beni bayılırsa?» diye düşündü. Sonra adama:

— Dur! dedi. Böyle şeyler zorbalıkla olmaz! Tatlılıkla!..

Çolak Murat, memnun sırttı:

— İmana gel Yörük dilberi! Hey Tanrım dağlarda ne fidanlar yaratmışın!..

Avına gelen bir aç canavar gibi soluyarak, kendinden emin, yavaş yavaş kızı sokuluyordu.

O anda hiç beklemediği birşey oldu. Ayşe, bir yay gibi gerilerek, çarıklı ayağıyla, onun midesine, kuvvetli bir tekme indirmişti. Adam, birden sendeliyerek yere yuvarlandı. Ayşe, gözlerinde vahşi sevinç pırıltılarıyla, bir dişi kaplan gibi onun üstüne saldırdı. Midesine, yüzüne, gözüne, neresine rastgelirse, birbiri ardına yumruk indiriyordu. Çolak Murat, bu yumruk yağmuruyla yarı sersemlemişti. Kendini toplamağa çalışırken; kız üstüne çullanıyordu. Nihayet, zorlukla kendini toplayarak ayağa kalktı. Büyükle bir hırsla kızı yakaladı.

Boğuşmaya başladılar.

***

Çam ormanının içine, yavaş yavaş akşam çöküyordu. Rüzgâr serinlemiş,

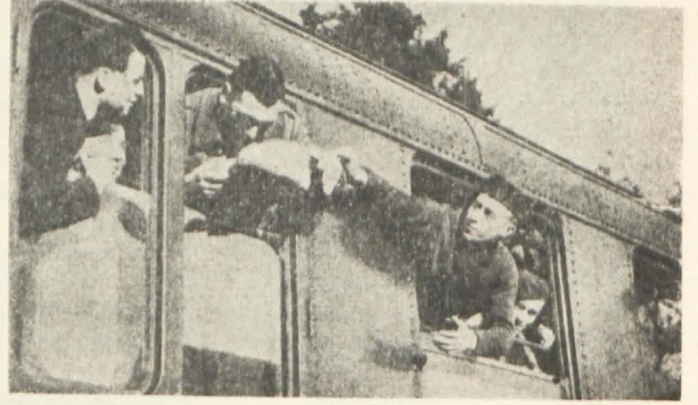
(Devamı 27 inci sayfada)

İsviçreli yardım seven kadınlar esirlere süt
ve yiyecek dağıtıyorlar

Ağır yaralı Fransız esirleri İsviçre yoluyla Almanyadan memleketlerine iade edildi.

Bir müddettenberi, ağır yaralı Fransız esirleri Beynelmüllel Kızılhaç'ın nezareti altında İsviçre yolile Fransaya iade edilmektedirler. Bu esirler İsviçreden geçerlerken, İsviçreli yardım sevenler tarafından izaz ve ikram olunmuşlardır. Bu sahifedeki resimlerde yaralı esirleri İsviçre toprağından geçerken görüyorsunuz.

Fakat esirler daha çok ekmek istiyorlar ve
birbirlerinin elinden ekmek kapıyorlar

Tesadüf bazan çok şey yapabilir. İki yaralı ve kardeş
asker, İsviçre toprağından geçerlerken, üçüncü kardeş-
lerini de bulmuşlar ve böylece resim çektilmişlerdir.

İsviçreden geçen yaralı askerlerin sevinci büyüktür.
Bunlar memleketlerine bir an evvel kavuşmak iştiya-
kile yanarken Kızılhaçın kendilerine yaptığı yardımdan
çok mütehassistirlir.

BİR TÜRK MASALI

Tülin ile Doğan

Yazan : Ş. TAYLAN

Sarp bir yamacın tepesinde ağır taşlardan yapılmış bir kaleyi andıran bir duvar yükseliyor... Dallar ve sarmaşıklar, yer yer, yılan gibi kıvrılarak bu duvara tırmanmağa uğraşıyor... Geride, göz alabildiğine bir orman, sık dokunmuş ağır bir perde gibi ufka yaslanmış.. Buradan sahile kadar inen dar bir yol var.. Fakat bodur ağaçlar veya yosunlu kayalar bu yolu o kadar iyi gizliyor ki buna âdetâ gizli bir geçit denebilir...

İşte Doğan sarp yamacın tepesindeki bu kalede oturdu. Burası kaç defa doğudan veya batıdan düşmanın saldırmasına uğramış fakat buraya kadar girişmek cesaretini gösteren her er, yüksek duvarların dibine kellesini bırakmıştı.

Doğan'ın bahadırılığı dört bucağa ün salmıştı. Karşısına çıkan her düşmanı kılıçtan geçiriyordu.

Tâ uzaktan düşman yelkenlilerini görür görmez, bir atı koşturur bütün köylülere tehlikeyi bildirirdi.. Haberi alan çoban, sürüsünü dağda kor, kalın sopasını sırtlayarak kaleye koşardı.. Kimi bir ok bulur, kimi koca bir keseri omuzlar, bir adım gerilemektense ölmeği göze alarak, üzerinde yaşadığı bir avuç toprağı müdafaa için Doğan'ın etrafında toplanırdı.. Çiftçi tarlada, tüfeği omuzunda çift sürerdi..

Bu insanlar iki varlığa taparlardı.. Biri Allah.. Biri Yurd.. İki şeyi en üstün tutarlardı.. Biri mabed, biri de kahramanlık.. Fakat esir edici kahramanlık değil kurtarıcı kahramanlık..

***

Doğan'ın namı, Homogos'un da kulağına varmıştı.. Bu delikanlı bir ağacı kökünden sökebilecek kadar kuvvetli bir erdi.. Günün birinde:

— Gidip Doğan'ı esir alacağımı! diye haykırdı..

Kız kardeşi Tülin bu sözleri duyunca:

— Eyvah! dedi..

— Nen var Tülin?..

— Senin o uğursuz diyara gitmeni istemiyorum.. Yüz yıldır kılıçlarımız hep o sarp kayalarda parçalanıyor.

Niçin hâlâ, hiç bir zenginliği olmıyan o yerleri almakta inat ediyorsunuz anlamıyorum ki.. Orada askerden başk birşey yok..

Tülin memleketinin en güzel kızı idi.. Bir gülüşü uğruna yüzlerce kişi can vermeğe hazırdı.. Her geçtiği yolda arabasına çiçekler atarlardı.. Güsiyah saçları uzun bir manto gibi sırtını örterdi.. Gözlerinde altın ışıltılar vardı..

Böyle olmakla beraber, en ileri binici gibi ata biner, en iyi silâhşor gibi kılıç kullanırdı. Kardeşi tekrar:

— Gideceğim.. dedi.. Halk şu Doğan'dan korktuğumu sanacak. Ben buna razı olur muyum?.. Benim kadar kuvvetli olsa bile kılıç kullanmaktaki bilgisi benden daha azdır.. Gidip onun boy ölçüşeceğim..

Ve gitti..

Bir sabah, gün yeni ışımağa başlarken, kalenin üstündeki gözcü, denizde bir yelkenli gördü..

Köylüler uykularından kalkarak sahile koşuştular.. Yabancı kılıklı bir adam:

— Doğan'la konuşmak istiyorum.. dedi. Efendim Homogos onunla dövüşmek istiyor.

Doğan:

— Efendine söyle.. diye cevap verdi. Ne zaman isterse beni karşısında bulacaktır.. Birimizden birimiz yeryüzünde fazlayız..

Çarpışma ertesi sabah oldu. İki rakip atla birbirlerine saldırdılar. Üç silâh seçmişlerdi: Kargı, kılıç ve topuz.

İvvelâ kargı ile hücumla geçtiler.. İki, üç çarpışmada Doğan'ınkı kırıldı.. Bunu gören Homogos kendininkini uzağa fırlatarak: «Kılıçları getirin..» diye haykırdı..

Kılıçlar havada şimşekler yakıyordu. O kadar çabuk ve o kadar kuvvetli vuruşuyorlardı ki atlar şahlanıyordu.. Bu sefer de Doğan'ın kılıcı kırıldı. Sıra topuza gelmişti..

Her iki tarafın adamları uzaktan bu dövüşmeyi heyecanla seyrediyorlardı. Doğan yenilecek miydi?

Topuzlar havada uğulduyarak yuvarlaklar çiziyor, ağır gürültülerle sağa sola iniyordu..

Birden, Homogos'un at üzerinde sallandığı ve yere yuvarlandığı görüldü.. Kafasına ağır bir darbe yemiş ve ölmüştü..

***

Doğan o gün avlanmağa çıkmıştı. Uzakta bir kıpırdanma sezdi.. Silâhını doğrulttu. Tam boşaltacağı sırada bir gölge doğruldu.. Bu bir kadındı. Kendisinden kaçmağa, gizlenmeğe uğraşan bir kadın.. Koşarak onun yanına vardı.. O, ürkek bakışlarını yerden ayıramıyor, her tarafı titriyordu.. O na:

— Korkmayınız! dedi. Burada emniyettesiniz.. Fakat siz kimsiniz?.. Ve nereden geliyorsunuz?..

Yabancı kadın, nihayet içinde güneşle ısıldıyan gözlerini kaldırıabilmişti:

— Ben dedi babamla beraber denize açılmıştım.. Korsanlarla çatıştık. Bakın gemileri de işte orada, şu kayanın arkasında demirli.. Onlar uyku da iken kaçtım. Uyanır uyanmaz beni arayacaklardır.. Tekrar onların eline düşmektense ölmek daha iyi..

— Ben Doğan'ım.. Bütün bu kıyıları benimdir.. Bundan böyle sizi ben korurum.. Size saldırmak isteyenlerin vay ola haline..

Ve Tülin, kardeşini öldüren adamın peşi sıra kalenin yolunu tuttu..

Bahar, bu diyarda ne kadar güzel oluyordu.. Uzakta, deniz uykuya dalmıştı. Toprak sanki derin bir hüzünle ürperiyordu.. Tülin yüksek bir kayanın üzerine oturmuş yolu gözlüyordu.. Doğan bugün yine ava çıkmıştı. Nerede ise gelirdi.

Bir gece, elinde bir hançerle, onun yatağına kadar yanaşmıştı. Odayı, aydınlatıyordu. O, derin bir uykuya dalmıştı. Alnı terlemişti. Yüzünde tatlı bir gülümseme vardı. Uzun uzun onu seyretmiş, sonra hançerini fırlatarak, geldiği gibi sessizce odadan çıkmıştı.. O gece, horozlar ötmeye başladığı zaman hâlâ Tülin'in yanakları yaşlı idi.

Buraya kardeşinin öcünü almağa gelmişti. Doğan onu hâlâ bir tüccar kızı sanıyordu. Genç kızın eline birçok fırsatlar geçiyordu.. Fakat artık Do-

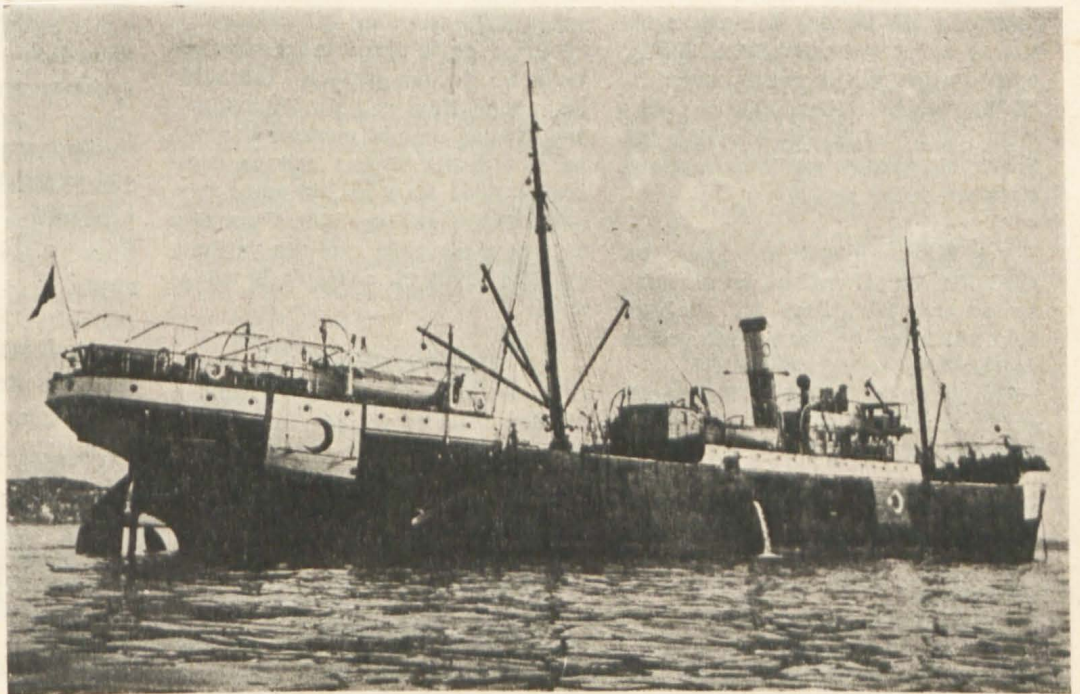
(Devamı 28 inci sayfada)

Yunanistana gönderilen yiyecekler

Yunanistanda bin çocuk getirilecek ve bunlar da KIZILAY'ın şefkatına alınacak

Harpten sonra, aç kalan komşu Yunanistanın yoksul halkına beynelmilel Kızılhaç komitesile, Kızılay tarafından yiyecek maddeleri götüren Kurtuluş vapurunun İstanbulla Pire arasında birçok seferler yaptıktan sonra feci bir kazaya kurban gittiğini geçen sayımızda yazmıştık. Fakat Kurtuluş battıktan sonra da Yunanistana yapılan yardım kesilmemiş, onun yerine derhal Dumlupınar vapuru ikame edilmiştir. Dumlupınar vapuru, son derecede yiyecek sıkıntısı çeken Yunan halkına memleketimizden birçok gıda maddesi götürmüş, bu suretle ıstırap çeken fakir Yunanlıların yardımına koşmuştur. Son günlerde öğrendiğimize göre, Dumlupınar vapuru Pirenden boş dönmiyecek ve memleketimize 1000 kadar Yunanlı çocuk getirecektir. Bu çocuklar vitaminsizlikten ve gıdasızlıktan ıstırap çeken çocuklardır. Bu bin Yunanlı çocuk Kızılayın şefkat oğuşunda beslenecek ve büyütülecektir. Her felâkete karşı derhal yetişen Kızılay böylece Yunanlı çocuklara da yardım elini uzatmış bulunmaktadır. Bu sahifedeki resimlerde, Kızılay bayrağını taşıyan Dumlupınar vapurunu İstanbul limanında önden ve yandan görüyorsunuz.

Yurdda KIZILAY

★ ÇANKIRI Valiliğinden Kızılay umumi merkezine 6 şubat tarihinde vilâyet merkez kazasına bağlı Çukurova köyünde çiğ yüzünden 9 evin tamamen yıkıldığı ve 13 insanla birçok

Bu arada kuraklıktan en ziyade müteessir olan 175 ev ve 1136 nüfuslu Uzunzaım köyünün çok feci bir durumda bulunduğu, Hinzirik köyü çiftçilerinin yine tam harman zamanı

kalmıştı. Rize vilâyetinin vaziyeti Kızılay genel merkezine bildirmesi üzerine cemiyet bu yurddaşlara 1000 liralık bir yardım yapılmasına karar vererek parayı Rize vilâyeti adına göndermiştir.

Kızılay hemşireleri bir törene iştirak ediyorlar..

hayvanın öldüğü, sağ kalanların evsiz, aç ve perişan kaldıkları bildirilmesi üzerine, bu yurddaşlarımızın âcili ihtiyaçlarını karşılamak için bunların her birine 25 lira hesabıyla 225 liralık bir yardım yapılmasına genel merkezce karar verilmiştir.

★ KARS bölgesinde kuraklık yüzünden bu yıl mahsul az olmuştur. Esasen az miktar olan bir mahsul, dolu yüzünden ve harmanları yağan yağmurların selleri dolayısıyla bütünü zarar görmüştür. Hükümetimiz bu ciheti göz önüne alarak birçok köylerin arazi vergilerini indirmişti.

yağan yağmurlardan yiyeceksiz kaldıkları, 9 ev ve 62 nüfusluk köy halkının bu yüzden perişan bir halde bulunduğu Kars valiliğinden bildirilmiş, Kızılay umumi merkez Uzunzaım ve Hinzirik köyleri halkına dağıtılmak üzere Kars valiliği adına derhal 2500 lira göndermiştir. Cemiyetin bu tam zamanında yetişen yardımı, muhitte büyük bir şükranla karşılanmıştır.

★ RİZE Vilâyetinin bazı köylerinde sürekli ve şiddetli kış yüzünden 200 den fazla ev ve diğer bina yıkılmış ve birçok yurddaş aç ve açıkta

★ Dahiliye Vekâletinin 11 şubat tarihinde, Devrek kazasının Yenice nahiyesine bağlı beş köye yağın doludan mahsulün mahvolduğunu ve 740 nüfusa bu yüzden yiyeceksiz kaldığını bildirmesi üzerine Kızılay umumi merkezi bu yurddaşlara ilk yardım olmak üzere derhal 1000 lira göndermiye, mahallinden yeniden yardım istenirse bunun da tekrar tetkikine karar vermiştir.

★ Başvekâletin 12 şubat tarihinde Gümüşhane merkez kazasıyla Turul kazasına bağlı birçok yerlerde un ve ekmek tedarikinden âciz bir takım yurddaşlar bulunduğunu bildirmesi üzerine, Kızılay umumi merkezi yerinden ihtiyaç miktarını tahkik edip lüzumlu yardımın yapılmasına karar vermiştir.

★ ANKARA Halkevi Sosyal Yardım Komitesine 500 liralık bir yardım yapılmasına Kızılay umumi merkezince 17 şubat tarihinde karar verilmiştir.

★ İZMİR'de Kızılay'ın İki Çeşmelik ve Karşıyaka dispanserlerinden ikincikânun 1942 ayı içinde kadın - erkek 1249 hastaya bakılmıştır.

Ö L Ü M T Ü R K Ü S Ü

üzerinde düşünceler

Wenker ve Russmurm'in yazdıkları kültür tarihinin 19 uncu cildinin 62 nci sahifesinde en eski şiir olarak gösterilen bir manzume vardır ki şairi bilinmemektedir. Mrytiu - Mors «Ölüm Türküsü» başlığını taşıyan bu şiirin tercümesi şöyledir:

ÖLÜM TÜRKÜSÜ

Göz, aslına, güneşe dön
Nefes, kardeşlerinin içine, havalara
karış
Fikir, Tanrıları düşünmeye devam et
Fakat sen ey toprak,
Toprağın olan, senin olan ne varsa
mülâyemetle al
Senin sevgine tevdi ettiğimizi, ana
kollarınla sar
Bak o sana, bir çocuğun ana koynuna
yorgun
yorgun atılması gibi sığınıyor.
Senin sevgine emanet ettiğimizi, koynunda
tatlılıkla sar
Ve elbisenin kıvrımlarını onun üstüne yay

Ona müşfik ol, onu koru
Ölümde acı duyulur mu bilmiyoruz.
Kadın, haykırarak yas tutma
Kocanın hayatını, çocuklarının hayatında
kucakla
O veda ederken seni terk etmedi
O, çocuklarında senindir
Ve asıl yuvada ailevi kurban
Ve Tanrıların misafirlik hakkı irsen
devam eder.

Bu şiirle Hâmid'in muhteşem «Makber» i arasında kim bilir kaç yüz yıl geçmiştir. Fakat hangisi daha moderndir? Burada modern kelimesini asırdışı felsefe ve estetiğe uygunluk manasına alıyoruz. Asrımızın felsefesine tabiat hissi ve tabiat ilmi istikamet vermektedir.

Tabiat ilimleri asrı, diye tarif edilen bir devrin ölüm karşısındaki durumu, bu şiirde, bütün yeni mersiye-lerden daha kuvvetle temsil edilmiştir sanıyoruz.

***

Tabiat hissesi ve tabiat bilgisi, düşünen insana ölümü ancak tabiata dönmek şeklinde gösterebilir. Bu şiiri okuyup bitirince bir kurtuluş havası içine giriyoruz. Bütün dünya edebiyatı içinde en yüksek şiiriyetini Hâmid'de tattığımız «Adem en-dişesi» ölüm türküsü şiirinde sezilmez.

Yazan: Prof. Dr. Şadi İrmak

Bilâkis tabiattan gelen bütün unsurların birer birer ve güzel bir şekilde tabiate döndükleri görülüyor. Artık adem kalmaz. Ölümde bizi en içimizden vuran maneviyetin kayboluşu bile bir teselliye kavuşmuştur. Çünkü o maneviyat ölenin çocuklarında yeni ve daha taze bir hayata erecektir.

«Ölüm Türküsü» bugünün tabiat görüşüne bu kadar uygundur. O yazıldığı zaman ne bugünün ilerlemiş ve incelmış tabiat ilmi, hattâ belki ne de herhangi bir ilim mevcuttu.

Şu hâlde bu şiir bambaşka bir tekâmülün ifadesidir. O tekâmül akıldan evvel ruhun geçirdiği uzun bir oluşun bir safhasıdır. Russmurm'a göre bu şiir ruhl bir verimin altıncı kademesinin izlerini taşır.

Birinci kademe: Henüz sempati

Gökten inen ay

(Baş tarafı 21 inci sayfada)

daha hızlı koşarak çam dallarında doluyor, büyük bir fısıltı ortalığı kaplamıştı.

Orman alayının hasta erlerini hastahaneye taşıyan Kızılay arabası, alaydan şehre dönen doktoru götürüyordu. Arabacı, bir ses duyar gibi olarak, içildi, alaca karanlığın içine baktı:

— Kim var orada?..

Gölgelerin derinliğinden çıkıyormuş gibi, bir kadın sesi cevap verdi:

— Dur hemşerim!..

Arabanın içindeki doktor, merakla:

— Ne var Hasan?

Diye sordu. Arabacı, arabadan atlamış, sesin geldiği yana seğırtmişti. Biraz sonra Hasna:

— Yüzbaşım, dedi. Burada bir kızcağız var... Hasta olsa ellehem.. Ben, onu getiriveriyorum.

Hasan, genç kızı kolundan yakalamış, yürütmesine yardım ederek, arabaya doğru geliyorlardı.

Doktor, genç kızın arabaya binmesi için kollarından tutarak çekti. Genç kız, onun merakla sorgusuna, kesik kesik anlattı:

— Bir düşmanla döğüş ettim, döğüşten sağ salım, alnım açık çıktım..

ve antipatinin tebarüz etmediği eski devirlerde insanlar arasında sırf tehlikeden korunmak maksadile bir yaklaşıma olmasındır.

İkinci merhale: Saf tanrı aşkı ve hudutsuz fedakârlıkla kendini göstermiştir.

Üçüncü kademe: Kalbin Tanrıya yakın olduğu için sükun duymasıdır.

Dördüncü basamak: İnsan mu-kadderatının mistik hâkimiyete bağlı olduğuna inanma devri.

Beşinci merhale: İnsanın, insan ve hür olduğunu duyabilmesidir. Nihayet altıncı safha: Tanrı ile insan arasındaki bağların ölümle çözülmesi, devam etmesi imancında görülür.

Böylece insanlık, tabiat ilimleri asrına ulaşmadan çok evvel ve ilmin gelişimine tekaddüm ederek, sırf ruhl bir inkişafı ölüm türküsü şiirinin ifade ettiği olgunluğa varmıştır.

Kurtuldum ama, yorgunum, şu kolumda yaralı galiba... İki yıl hapiste yatan bir hırsız, beni yolundan çevirmek, bana leke sürmek istedi. Döğüştük. Herifin kafasını yarıdım... Orada çamların içinde yatıyor. Ben de sürüne sürüne yola kadar çıktım... Şuracıktayla kalmışım.. Odun yüklü eşeklerim de ne oldu ki?..

— Talihin varmış genç kız!.. Bu, Kızılay'ın arabasıdır. Şimdi şehre hastahaneye gidiyoruz... Yaralı sararız... Ayşe, irkildi:

— Kızılay mı dedin?

Doktor, onun omzunu okşadı:

— Korkma! Kızılay fena birşey değildir...

Genç kız, heyecanla atıldı:

— Kızılay'dan korkar mıyım hiç? Sen beni o kadar bilgisiz mi sandın? Benim babam, millî döğüşte Kızılay çavuşu imiş! Bana, bütün olanları anlattı...

Ayşe'ye su verdiler. Hasan yerine atlıyarak, hayvanları kamçıladi. Dört nal şehre, hastahaneye vardılar. Doktor, genç kızın kolundaki sıyrığı yıkadı, temizledi. Bağladı. Sonra:

— Gidecek yerin yoksa, bu gece seni misafir edelim.. (Lütfen sayıyı çeviriniz)

Dünyada gençlik Kızılhaç Türkiyede gençlik Kızılay KURUMLARI

(Baş tarafı 10 üncü sayfada)

se yoktur ki ona karşı çitimaî vazife duygusuna ve onun inkişafına bigâne kalmış olsun. Fakat Gençlik Kızılhaç Cemiyetinin Fransada mevcut talebeler arasında bir tesanüt eseri olduğunu da her şeyden evvel beyan etmek isterim.»

***

(Cenevre) İsviçre Maarif Nezareti Reisi diyor ki:

«Her gün Gençlik Kızılhaç Cemiyetinin geçirdiği tekâmülü takip ederek gerek sıhhi terbiyenin gerek karakterin şekillenmesi itibarile elde edilen neticelerin mükemmeliyetini garanti edebilirim. Gençlik Kızılhaçın mektebe yaptığı en mühim yardım ahlâki terbiye üzerindeki tesiri olduğunu söylemekte tereddüt etmem. Gençlik Kızılhaç Cemiyeti çocuğun içtimai ve ahlâki inkişafına has âmilleri, saikleri hakiki terbiye merkezi olan mektebe sokmak suretile yardım etmektedir.»

***

Yunan Maarif Nazırı ilk ve orta okul talebelerine gönderdiği bir mesajda şöyle diyor:

«Yeni nesli teşkil eden sizlere Yunan ırkının sıhhat ve kuvvetini tevdi ve emanet eder ve sizlere Gençlik Kızılhaç Cemiyeti faal âzasından olmanızı tavsiye ederim.»

***

Cenubi Afrika Birliği Maarif Nazırı memleketin gençlerine gönderdiği bir mesajda diyor ki:

«Ne kuvvetli surette silâhlanma, ne de maddi refah bir milleti yükseltmez. Onu yükselten, canlılığını kuvvetlendiren şey ruhu ve zekâsıdır. Fedakârlık mektebi, asıl duyguları ilham ve cenubi Afrikanın yükselmesine büyük ölçüde yardım eden Gençlik Kızılhaç müessesidir.»

***

Kebek (Kanada) Maarif Direktörü Doktor G. W. Parmelce'in mütaleası:

«Gençlik Kızılhaç Cemiyetinin mekteplerde elde ettiği iyi ve güzel neticelerden bahsedildiğini işittikçe talebeler arasında secyenin şekillenmesine ve başkasına karşı yardım ve muhabbet duygusunun inkişaf ve tenmiyesine

Dedi. Ayşe, heyecar içindeydi:

— Benim burada da, köyümde de kimsem yok! Tanrıdan başka kimsem yok!

Gönderdiler. Büyük bir kabiliyetle

müteallik çalışmalar hakkında kanatım artmaktadır.»

***

Kanada Saskatchewan eyaleti Maarif Nazırının mütaleası:

«Gençlik Kızılhaçın mektepte yaptığı hizmetler, yararlıklar hakkında temas ve münasebette bulunan müfettişler, direktörler, muallimler, mürebbiler yüksek takdirlerini ifade etmektedirler. Maarif Nazırı olmak haysiyetile mektep gençliği arasında Gençlik Kızılhaç'ın inkişaf ettirdiği ruh hâleti ile münakaşa ve itiraz götürmeyen itiyatların kıymetini tasdik etmekten büyük bir zevk duymaktayım. Bundan başka gençlik Kızılhaç tarafından mekteplerde cuma gününün bir kısmını hıfzıssıha, yekdiğerine yardım, beynelmilel hayırhahlık programının tatbikına hasredilmesini takdir ve hayranlıkla karşılarım.»

***

(Kanada) Britanya Kolombiyası mektepler müfettişi mösyö I. Campbell'in fikri:

«Birçok senelerdenberi İngiliz Kolombiyasında Kızılhaçın inkişaf sahasındaki seyir ve hareketini takip fırsatını elde ettiğim gibi direktörü ve müfettişi bulunduğum gerek şehrin yüksek mektebinde gerek küçük ziraat mekteplerinde gençlik müessesesinin çalışma hareketlerinde mühim ilerlemeler kaydetmekteyim. En ziyade dikkati çeken cihet bu hareketin umumî bir karakteri haiz olmasıdır. Umumdür, çünkü her yaştaki çocuklarda, her derecedeki mekteplerde bu hareketin yer tuttuğu görülmektedir.

Malûm olduğu veçhile her günkü yaşayıştan alınan örneklerle uygun olarak çocuğun kabiliyetine arz edilmeyen ahlâk ve medeniyete dair verilen dersler onun dimağında pek az yer tutmaktadır. Çocuğun müstakbel bir vatandaş a ait vazifeleri, hakları öğrenmek için Gençlik Kızılhaçın mekteplerimizde yaptığı yardımdan daha iyisini yapacak hiç bir kuvvet ve müessese tasavvur edemiyorum. Çocuk Kızılhaçın himaye ettiği faaliyetlere iştirâki öğrenmekte ve zamanla Kızılhaçın takip ettiği mevzuları da kendisine mal edinmektedir.

çalıştı.

Şimdi, genç yaşında Kızılayı, yüreğinde derin bir sevgi, şefkat ile taşıyan Ayşe, yurdu için gece, gündüz demeden çalışan Kızılay kardeşidir.

Tülin ile Doğan

(Baş tarafı 23 üncü sayfada)

ğan'ın yüzünü gördüğü müddetçe öcünü alamıyacağını anlamıştı.. Hem düşündükçe onun, kardaşının katili olmadığını anlıyordu. Evet Homogos'u öldürmüştü fakat mertce bir vuruşmada.. Bu vuruşmada pekâlâ kendisi de ölebilirdi.

Doğan kendisine bundan bahsetmişti, ve: «Ne diye bize saldırıyorlar, demisti.. Niçin bizim varlığımıza, yurdumuza, hürriyetimize hürmet etmiyorlar..»

Ve Tülin ona hak veriyordu. Saldıranı öldürmek cinayet sayılmazdı.. O konuşurken derin bir hazla dinliyordu. O sustuğu zaman da hayranlıkla onu seyre dalıyordu..

Tülin Doğan'ı sevmeğe başlamıştı.

***

— Ben Homogos'un kardeşi Tülin'im!..

Doğan birden yerinden fırladı. Elleri titriyordu. Gözlerinde derin bir acının izleri vardı.

Uğruna canını vermeğe seve seve razı olduğu kızın kardeşini öldürmüştü. Bu ne bahtsızlıktı. Şimdi ne yapması lâzımdı?. Suçunu bağışlayabilmesine imkân var mıydı?

Başı göğsüne düştü.. Boğuk bir sesle:

— Niçin buraya geldiniz?. diyebilirdi. Susunuz.. Anlıyorum... ve göğsünü açarak:

— Beni vurunuz dedi.. Kardeşinizin öcünü alınız.. Sizin elinizden gelen ölüm, benim için en güzel bir içkiden daha tatlıdır. Yalnız ölmezden evvel size birşey söylemek istiyorum.. Sizi gördüğüm ilk andanberi bütün düşüncemi, bütün kuvvetimi elinizde tutuyorsunuz.. Sizi kendimden de, her şeyden de fazla seviyorum.

Genç kız ona doğru ilerledi. Yanan alnını avuçlarına alarak:

— Evet, dedi. Buraya sizi öldürmeğe gelmiştim. Fakat bugün yaşamamız en büyük dileğimdir.. Çünkü ben de ancak sizin sevginizle yaşayabilirim.

***

Evlendiler. Dört bucaktan düğünlerine gelenler oldu.. Başbuğlar, köylüler, çobanlar armağanlar gönderdiler. Günler ve gecelerce durmadan çalgılar çalındı oyunlar oynandı.

Sonra, günler ve seneler hep aydın olarak birbirini kovaladı..

***

Bir gece Tülin, günün ilk ışığı ile son nefesini gönderdi.. Doğan onun

Bugünkü Japonya Kırk yıllık tiryaki

(Baş tarafı 14 üncü sayfada)

Bütün bunlara Japonların cesaretlerini ve birbirlerine, hele ailelerine olan bağlılığını ve manevî kuvvetlerini de ilâve edersek, onların nasıl bir çalışma hızı ile ilerlediklerini görürüz.

Her şeye rağmen Japonların daha ilerlemesine engel olan başka sebepler yok değildir: Japonya sanayileşme yolunda bu kadar ilerlediği halde ahalinin yüzde 50 si toprağa bağlıdır. Halbuki, toprağın da ancak yüzde 5 ini işlemek kabildir. Çünkü geri yanı, dağlardan, volkanlardan ve sarp araziden ibarettir.

Asıl Japonyanın mesahası 387.515 kare kilometredir. Buna müstemlekeleleri de ilâve edecek olursak yekûn 681.380 kare kilometreye yükselir. Bu hesapça bizzat Japonya İtalya ve Büyük Britanya'dan daha geniş, Fransa ve Almanya'dan daha küçük, ve Birleşik Amerika'nın ancak 25 de biri kadardır.

Nüfusu 97.694.000 dir. Buna Kwantung ve Mançukuo'daki cenubi Mançukuo demiryolu bölgesi ve man-

üzerine kapanarak uzun uzun ağladı..

Ondan sonra, her günü ağlamakla geçirdi..

O kadar çok ağladı ki, sonunda, göz yaşları ile beraber gözlerini de aktı..

***

Doğan artık göremez olmuştu.. Düşmanları bunu fırsat bildiler.. Yurduna çullandılar, onu esir alırlarken:

— Yakaşın kabheler.. diye bağırıldı.. Birkaçınızı bu halimle bile kılıçtan geçirebilirim..

Hakikaten o gün bir hayli düşmanı yere serdi.. Fakat göremediği için her saldırışı önliyemiyordu.. Yalnız sağa sola, rastgele kılıç sallıyordu..

Birden etrafını saran karanlık yırtıldı.. Her yer birdenbire parlak bir aydınlığa boğuldu. Yıldızlar erişilebilecek kadar arza yaklaştılar.. Tâ uzaktan Tülin göründü.. Sanki aydınlığı etrafa o saçıyordu.. Yaklaştı.. Yaklaştı.. Fakat bir sis peyda olmuştu.. Tülin'i Doğan'ın bakışlarından gizliyordu âdetâ bu sis.. Bu sis kalınlaştı.. Kalınlaştı..

Doğan'ın ölüsünü kendi memleketlerine götürdüler.. Günlerce halka gösterdiler.

da altındaki adalar nüfuzu da ilâve edilecek olursa, yekûn 100 milyonu bulur.

Japon nüfusu Sömürgeler ve dominyonlar da dahil olmak üzere diğer devletlerin nüfusuna nisbet edilecek olursa Britanya, Çin, Sovyet Rusya, Birleşik Amerika ve Fransa'dan sonra altıncı gelir. Bu hesaba göre, nüfusu dünya nüfusunun yüzde 5 idir. Fakat ziraatle yaşıyan Japon halkı mütemadiyen topraksızlıktan şikâyetçidir. Halbuki nüfusu her yıl aşağı yukarı bir milyon artmakta, buna karşı ölüm nisbeti azalmaktadır.

İşte günden güne artan Japonlar, topraksızlığa dünyaya yayılmak suretiyle bir ilâç aramışlar ve istilâdan evvel muhacerete başlamışlardır. İlk uğrak Kaliforniya olmuştur. Fakat Japonlar buraya o kadar kolaylıkla sokulmuşlar ve sonra o kadar yerleşmişlerdir ki nihayet 1924 de Cümhur Reisi Coolidge bir kararname çıkararak kapıları kapatmıştır. Bunun üzerine Japonlar, Avusturalya'ya, Yeni Zelanda'ya, Kanada'ya doğru yol almağa başlamışlardır. Fakat nihayet bu yollarda da zorluk çıkmıştır. İşte Japonların sanayileşmesinde en büyük âmillerden biri nüfusun fazlalığıdır. Çünkü geniş bir sanayileşme politikası sayesinde nüfusun bir kısmını fabrikalara toplamak kabil olmuştur.

Fabrika kurmak iyi.. Fakat ham maddeyi nereden bulmalı? Çünkü Japonya'nın ne pamuğu, ne yünü, ne petrolü, ne kauçuğu vardır. Demiri, bakırı kendisine yetecek kadar değildir. Kromu yoktur; antimuan'ı yoktur, kalayı yoktur, kurşunu yoktur, bunun için, dışarı fazla malı satmalıdır ki, Birleşik Amerika'dan pamuk, Hindistan veyahut Felemenk Hindistanından petrol, Avusturalyadan yün alabilsin.. İşte bunun üzerinedir ki Japonyanın dış ticareti genişlemeğe başlamıştır. Fakat Japonlar bununla da iktifa etmemişler, ve bu ticaretin inhisarını doğrudan doğruya ellerine geçirmek üzere arazi genişlemesine ehemmiyet vermişlerdir. Çinle yapılan 1894 - 95 harbinden sonra Kore'yi Formoz edasını; 1904 - 05 Rus Japon harbinden sonra da Sakalinin cenubnu almışlar ve nihayet 1932 de, sonradan Mançukuo ismini alan Mançuri'yi ele geçirmişlerdir.

Şimdi ise, doğrudan doğruya ham maddelerin kaynaklarına taarruza başlamışlardır. Malezya'da kauçuk, ka-

(Baş tarafı 12 nci sayfada)

«Sigarayı bırakmak epeyce güçtür. Bundan dolayı bir muvaffakiyet sayılır. Fakat hiç bir zaman da büyük bir fedakârlık mertebesinde bir iş telâkki edilmemelidir. Daha salim bir kafa, daha uzun bir ömür ve daha diri bir sağlık durumu için ufak yahu! büyük, fedakârlık da yapılırsa yeri değil midir?»

Şimdi bu Amerikalının yazısına ben de bir iki satırcık ilâve edeyim : Belki bu yazıyı okurken bile bir sigara tellendirmek hevesi içinizi kemiren kuvvetli bir arzu şeklinde azminize hâkim olmak üzere çabalamaktadır. Şayet böyle ise şunu düşünürseniz faydalanacağınız, belki de sigarayı bırakabileceğinize inanmak kabil olur. İnce bir kâğıdın içine tıkmış her bakımdan zararlı bir otun esiri olacak kadar azim ve sabattan az mı hisseliyim?

Şefkat pulları

20 Nisandan 30 Nisana kadar postalara verilecek mektup ve telgraflara, şefkat pulları yapıştırılacaktır.

20 - 30 nisan tarihleri arasındaki 10 gün zarfında postalara verilecek mektuplara birer kuruşluk, kartlara yirmişer paralık ve telgraflara üçer kuruşluk Çocuk Esirgeme kurumu şefkat pulları yapıştırılması kanun icabatındandır.

Bugünler zarfında posta kutularına atılacak mektuplara dahi şefkat pulu yapıştırılması lâzımdır. Yurddaşlarımızın bu hususu gözönünde bulundurmalarını kurum, saygı ile rica eder.

lay, Felemenk Hindistanında petrol bulmuşlardır. Avusturalyanın yünleri bile belki Japonların gözüne sıcak gelmeğe başlamıştır.

Sözlerimizi hulâsa edebiliriz: Şimdiye kadar harpte bir usul şu idi: Ordular diplomatları takip eder derlerdi. Japonya'da ordular iktisatçıları takip ediyor.

Mümtaz Faik Fenik

Arkalarında kalın mantolar, fakat ayaklarında ipek çoraplarla kartopu oynayan genç kızlar..

İpek çoraplar

Kadın bacağına fevkalâde zarif gösteren ipek çoraplar, kış günlerinde giyilmesine heves edilecek bir şey değildir.

Güzel ve zarif giyinmenin tek sırrı yerine, mevsimine ve kendi hal ve vaktine göre giyinmiş olmaktır

Bu ipek çorap lâfına sevgili bayanların hemen kulak kabartacaklarını sanıyorum. Nedendir bilinemez, onların hoş biz erkeklerde de yok değildir ya - ipek çoraba müthiş bir düşkünlükleri vardır. Hattâ hiç unutamam, sevgili bir bayana bir zamanlar Amerika'dan getirterek hediye ettiğim bir düzine Kayser marka çorap o kadar makbule geçmiş ve o kadar beğenilmişti ki: Bu güzel bayanın ağzından şu cümleler istemiyerek dökülüyormuşti:

«— Vallahi efendim; bilmiyorsunuz; bu ince çoraplar insanın bacağına üç kat daha güzelleştiriyor!..»

Maksadım ne bu bayanın iddiasına cevap vermek, ne de bir bacağın

çorapla üç kat daha güzelleşip güzelleşemediğini araştırmaktır. Rindmesrep olduğumuzdan bir bacağın birdembire üç beş misli güzelleşebileceğini kabul zorundayız. Esasen bu gibi hâdiseler, yani güzelleşme, çirkinleşme işleri tamamen şahsa göre değişen meseleler olduğundan üzerinde fazla durulmağa da gelmez. Size güzel gelen; bana çok çirkin gelebilir. Hattâ gün olur ki güzel bacak da pek o kadra insanı sersemletmez.

Fakat benim size anlatmak istediğim başka bir hikâyedir: Havanın buz kestiği bu seneki günlerden birinde Nafia Bakanlığının karşı köşesindeki son durakta otobüs bekliyordum. Saat onu geçtiği için durak ye-

ri tenhaca idi. Kürküne sarılmış, güzel başını işlemeli güzel bir kukulete ile sıkıca sarmış penbe yanaklı bir bayan gözüme çarpmadı desem yalan söylemiş olacağım. Bayan gözüme çarptı amma; bayanın başka bir hali de gözümünden kaçmadı. Gayri tabii bir hali vardı. Üşüyor mu, titriyor mu, belli etmemeğe uğraşıyordu amma, herhalde biraz halinden memnun görünmüyordu. Bir de ne bakanım; kendini itina ile soğuğa karşı korumak üzere kürk ve başlıkla örtülü olduğu halde ayak kısmı yalın kattı. En ince ipektan bir çorap üzerine danslı çaylarda giyilen çok hafif bir iskarpin giymiş ve sevgili bayanlar teşbihimi affetsinler; altı kaval üstü şişhane bir hal almıştı.

Örtalığı kasıp kovuran soğuğa biz erkekler bir yün çorap, olmadı bunun üzerine bir de ikinci kat tire çorap giyip ayaklarımızı sıcak tutmağa uğraşırken, sevgili bayanlar lütfen kabul buyursunlar ki, pek de lüzumsuz tedbirlere baş vurmuyoruz. Eski atalar sözünün; başını serin, ayağını sıcak tut ihtarı büsbütün de yabana atılacak şeyden değildir.

Ve yine sayın bayanlarımızın müsaadelerile arz ediyoruz ki ayak üşümesi bir sürü hastalıkları mükemmel surette davet eder. Vücudün başka kısımları üşümeyle ayakta mütamadı surette alınan soğuk ile bütün bünye yine mütamadı surette mücadele etmek mecburiyetinde olduğundan bu mücadele başka ta-

raflara lüzumlu sıcaklığı ayaklara doğru sevk etmek suretile ve bu yüzden de oralarda kan gezintisi azaldığından zatürree bile olmamız ihtimal dahiline girer.

Memleketimiz ne bir Rusya ne de bir Finlândiya olmadığından itiraf etmeliyiz ki büyük soğuklara karşı giyim hususunda pek de o kadar tedarikli sayılamayız. Çok soğuk havalara karşı daha sıkı giyinmek ve daha fazla korunmak lâzımgelirken ince ipek çorap ve hafif soğuk havalarda bile ayağı ısıtmayan altı yalınkat iskarpinlerle sokağa çıkmak doğru değildir. Hattâ sözü buraya kadar getirmişken ve sevgili bayanların hiddetini celbetmenin ne demek olduğunu da pek alâ ve yüzler-

Lâpa lâpa yağan şu kar altında ipek çoraplarıyla sokağa çıkılır da insan hasta olmaz mı?

ce tecrübe neticesi pek alâ takdir etmem lâzımgelirken söylemekten kendimi alamıyacağımı: Topuksuz iskarpin ile sokağa çıkmakta ısrar etmek - isterseniz birde yemin edeyim - vallahi çok tuhaf oluyor.

Ben kadın olsam sokak kıyafeti ile ev ve davet kıyafetini muhakkak surette ayırırdım. Çünkü kapalı bir salondaki dans kıyafeti ile sokağa çıkınca kendimi biraz fazla çıplak bulur ve vücudca üşümesem bile manen titrerdim.

Haydi bunlardan da sarfınazar için çok ciddi ve üzerinde durulmağa değer bir hattâ birkaç tarafı var. Bunlara kısaca göz atalım:

1 — Şıklık öyle birşeydir ki bunu sıhhati pahasına tatbika kalkışmak akla ve iz'ana sığmamak icbeder. Zarif giyinmiş olmak içinse mutlak çıplaklık şart değildir. Nice kapalı tuvaletler vardır ki dekolterilerinden çok daha caziptir.

2 — İnce, yahut kalın çorap meselesine gelince: Ben şöyle bir düşünce ortaya atacağım: Bacak güzel, doğru ve mütenasip değilse, bunu ince yahut kalın, ipek yahut müslin çorapla düzeltmeğe pek az imkân vardır. Fakat bacak esasından güzel olursa bunu iyi marka bir ince ipek çorapla biraz daha cazip kılmak mümkündür.

3 — Altı kaval üstü şışhane giyinmek - velev modaya uymak pahasına da olsa - hafifliktir. Hafiflik ciddi insanlara yakışmadığı için zarif, rahat ve zemin ve zamana uygun

Karlı bir günde kürk mantolara bürünmüş, fakat ince ipek çoraplarla sokağa çıkmış iki bayan..

ve işe göre giyinmiş olmak haricinde hafifmeşrepliği ilân edercesine ve derli toplu olmıyan bir kıyafetle so-kağa fırlamak ne bir erkeğin ne de bir kadının benliğine birşeyler ilâve etmez. Bilâkis bu benlikten zamanla büyük haraç alabilir.

4 — Güzel ve zarif giyinmiş olmanın tek sırrı yerine, mevsimine ve kendi hal ve vaktine göre giyinmiş olmaktır. Bunun aksine gayretler görgüsüzlüğe delil ve sahibinin kıymetini düşürmekten başka . bir şeye yaramaz.

5 — Giyinmek insanlığın vahşet-ten medeniyete döndüğü on binlerce yıl içinde çeşitli değişiklikler göstermiştir. Fakat esası yani soğuğa ve sıcağa karşı daha nazikleşen ve hasasiyet peyda eden vücudü muhafaza meselesi değişmemiştir. Bu itibarla esası bir tarafa atıp teferruatta kalmak yine alayışe kapılmaktan doğar. Bu da aklı başında insanın kârı değildir.

Kara kışta ipek çorap meselesi-nin muhakkak ki konuşulacak daha birçok tarafları vardır. Fakat bence

işin en göze görünen tarafı: benim gibi siz de kürküne sıcacık sarınmış, kukuletesini iyice başına çekmiş, ke-narlarından güzel ipek saçlarını çı-karmış penbe yanaklı bir bayanı bir karakışta kıyamette otobüs beklerken görür de soğuktan titredigine şahit olursanız; ayaklarına bakmaya hacet kalmadan ince ipek çorap giydiğine tamamen emin olmanız lâzımgeldiğidir. Şu da var ki sevgili bayanlar bize: «Siz bizim sıhhatimizle alâka-dar olacağınıza kendi işinize baksa-nız a» derlerse onda da çok haklıdır-lar.

* *

Kızılay Cemiyeti

Istanbul Deposu Direktörlüğünden :

AFYONKARAHİSAR MADENSUYU

Tren yolu üzerindeki bütün şehirlerde 4/4/942 tarihinden itiba-ren aşağıda yazılı fiatlarla satılmaktadır.

1 — 100 santilitrelik bir şişe safî su bedeli	15 kuruş
50 » bir şişe safî su bedeli	10 kuruş
30 » bir şişe safî su bedeli	8 kuruş

2 — 100 santilitrelik bir boş şişe bedeli	15 kuruş
50 » bir boş şişe bedeli	10 kuruş
30 » bir boş şişe bedeli	10 kuruş

3 — Her üç cins şişenin boş sandık depozitosu (200) kuruştur.

4 — Satıcılara verilecek faturalarda safî su bedelinden 0/0 10 iskonto yapılır.

TÜRKİYE ŞİŞE ve CAM FABRİKALARI

Anonim Sanyetesi

Sermayesi : 1.000 000 T. L.

Bilûmum Şişe ve Züccaciye çeşitleri üzerinden
toptan sipariş almaktadır

Fabrika : İstanbul, Paşabahçe

Mektup Adresi : { Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A. Ş. Paşabahçe
Sahip Molla Caddesi No. 60

Telgraf Adresi : { CAMİŞ — İstanbul

Telefon : { Fabrika : 36 - 69 ve 30 - 79
Umum Müdürlük ve Ticaret Md. 40513
Mübayaat : 40686

İşte bütün SAADET KAPILARINI açan anahtar:

MILLİ

Birinci Çekiliş plânı

7 Mayıs 1942

ikramiye adedi	ikramiye miktarı Lira	ikramiye tutarı Lira
1	20.000	20.000
2	10.000	20.000
4	5.000	20.000
20	2.000	40.000
40	1.000	40.000
80	500	40.000
400	100	40.000
400	50	20.000
2.000	20	40.000
4.000	10	40.000
80.000	2	160.000
86.947	YEKÜN	480.000

Tam bilet 2lira, yarım bilet 1 lira

Yüz bilette 21.74 bilet kazanacaktır.

Hasılatın % 60 ı ikramiyedir

İYANGO